

Elektronická tržiště

Elektronické jaro

Máme před sebou velký jarní elektronický nášup, dalo by se říci. V dubnu elektronická tržiště, v červenci základní registry a do toho úvahy o smysluplnosti Cloudu. To je, ve zkratce, obsah letošního prvního čísla magazínu Egovernment a pro mnoho úřadů veřejné správy i náplň prvního pololetí tohoto roku. O tom, že to nebude úplně jednoduché jaro, svědčí i skutečnost, že ne každý tady ví, o co běží. I čtyři měsíce před spuštěním nejzásadnějšího projektu elektronizace veřejné správy někteří, kterých se týkají, nevědí, co to je a jak budou základní registry fungovat. Stejně tak často vyvstává otázka, proč a nač se mění tržiště. Po zkušenostech můžeme předpokládat, že rozběh nebude hladký. Objektívni potíže způsobí drobné výpadky, možná i rozhořčení a nevoli. Ale po pár týdnech se vše doladí, uklidní a poběží k naší i Vaší spokojenosti. Možná, a bylo by to mé přání, k tomu přispěje svým dílem i magazín Egovernment.

Ing. Michal Jirkovský
šéfredaktor

Základní registry

Víme, že orgány veřejné správy musí od 1.7.2012 komunikovat s informačním systémem základních registrů (ISZR) pouze elektronicky.

HELIOS nabízí komplexní řešení

Komunikační komponentu základních registrů

- > umožňuje komunikaci všech uživatelů systému s ISZR
- > monitoruje a zaznamenává přístupy do ISZR dle platné legislativy
- > je schopna poskytovat tyto služby i produktům třetích stran

Více informací naleznete na www.helios.eu/fenix

HELIOS

Software, který řídí

Obsah

redakce	ÚVOD	2
	OBSAH, TIRÁŽ	4
tržiště	ELEKTRONICKÁ TRŽIŠTĚ V NOVÉM	6-7
	NOVĚ LICENCOVANÁ eTRŽIŠTĚ	8-11
	JAK VYBRAT eTRŽIŠTĚ VEŘEJNÉ SPRÁVY	12-14
cloud computing	CLOUD COMPUTING PRO VEŘEJNOU SPRÁVU	16-17
	VIRTUAL DESKTOP INFRASTRUCTURE	18-19
	CLOUD REVIEW	20
základní registry	TECHNOLOGICKÉ DOPADY ZR	22-23
	ZÁKLADNÍ REGISTRY SI OBČANÉ ZASLOUŽÍ	24-25
	OD LÉTA ČEKÁ ÚŘADY KOMUNIKACE SE ZR	26-27
	CESTA K REGISTRŮM	28-31
	ZR - JAK SE K NIM PŘIPOJIT	32-33
archivace	DLOUHODOBÁ ARCHIVACE	34-35
ISSS	15. ROČNÍK KONFERENCE	36-37
websvět	MIKROSTRÁNKY - PROPAGACE NA INTERNETU	38-39
	SLOVNÍKY EU PRO VEŘEJNOU SPRÁVU	40
	CLOUD STORE PRO VEŘEJNOU SPRÁVU	42

V rámci České a Slovenské republiky vydává:

info♦com s.r.o., Krokova 2, 128 00 Praha 2

www.infocom.cz

IČO: 26426331

zapsána u Městského soudu v Praze

pod č. C - 81357

tel.: 241 412 518 - 9**fax:** 241 408 222**e-mail:** egovernment@egovernment.cz**http:** www.egovernment.cz

ISSN 1801-9420

Šéfredaktor: Ing. Michal Jirkovský**Korektorka:** PhDr. Helena Veverková**Asistentka:** Bc. Anna Hosová**Grafika:** PROPAGANDA, Kafkova 10, Praha 6**Tiskárna:** A. R. GARAMOND, Hlavatého 664, Praha 4**Registrační číslo:** MK ČR E 11364

Reprodukce celku ani jeho částí v jakémkoliv provedení není povolena bez výslovného souhlasu Egovernment - info♦com.

Registrace:

Magazín Egovernment je distribuován, na základě registrace, pracovníkům veřejné správy v České republice a na Slovensku **ZDARMA**. Ostatní čtenáři, kteří nejsou pracovníky veřejné správy zaplatí cenu **100 Kč (130 Sk)** bez DPH/**výtisk, tj. 400 Kč (520 Sk)** bez DPH **ročně**. S registrací získáte, kromě pravidelného zaslání magazínu, i informace o dalších projektech, které realizuje společnost **info♦com s.r.o.**

Egovernment

elektronizace veřejné správy

Vše o elektronizaci veřejné správy
- srozumitelně a zdarma:
www.egovernment.cz

Elektronická tržiště v novém

E-tržiště představují webové aplikace umožňující elektronické zadávání veřejných zakázek. Jsou určena pro rychlé operativní nákupy snadno standardizovatelných komodit v omezeném finančním rozsahu. V rámci realizace vládní strategie boje proti korupci došlo prostřednictvím usnesení vlády č. 343/2010, ve znění pozdějších předpisů, ke vzniku nového systému e-tržišť. Jak je nový systém vymezen a jaké změny přinese zadavatelům?

Nový systém e-tržišť je součástí soustavy NÍPEZ (Národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek), jejímž cílem je zjednodušit, standardizovat a zprůhlednit zadávání veřejných zakázek (dále jen VZ). Je postaven na dvou základních režimech, ve kterých se používá, a to v režimu povinného používání (povinnost používat e-tržiště je stanovena pro vyjmenované zadavatele, ve vztahu k vyjmenovaným komoditám a k vyjmenovaným řízením) a v režimu dobrovolného používání (pro zadavatele, na které se povinnost používat e-tržiště nevztahuje).

Nová e-tržiště fungují na principu PPP – provozovatel investuje do vytvoření softwaru a provozuje e-tržiště na své náklady a přebírá obchodní riziko. Vytváří se tak konkurenční prostředí, které motivuje provozovatele k rozvoji. Všichni provozovatelé ovšem musí splňovat stejné základní podmínky¹⁾ zadané Ministerstvem pro místní rozvoj (dále jen MMR ČR), které je zároveň správcem systému e-tržišť. MMR ČR hradí provozovatelům e-tržišť pouze poplatky za užívání tzv. základních služeb zadavateli a dodavateli. Za užívání tzv. aditivních služeb hradí poplatky provozovatelům jejich uživatelé (tedy zadavatelé a dodavatelé).

Pro následující období pěti let vybralo MMR ČR v koncesním řízení na vytvoření a provoz e-tržišť pět provozovatelů: Českou poštu, Český trh, sdružení eTenders, Syntaxit a Vortal. Jejich stručné představení najdete níže v článku. Seznam těchto provozovatelů je uveden na webovém portálu o veřejných zakázkách www.portal-vz.cz. Dle usnesení vlády č. 933/2011 měli svá e-tržiště provozovatelé spustit k 1. 4. 2012, povinnost spuštění e-tržišť však byla posunuta na 1. 7. 2012 z důvodu pozdního schválení novely Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Provozovatelé však mohou svá e-tržiště spustit i dříve, MMR ČR bude za všech-

ny uživatele hradit poplatky za používání základních služeb e-tržišť v plné výši již v této fázi. Základní podmínkou spuštění každého e-tržiště je úspěšné absolvování akceptačních testů.

Provozovatelé e-tržišť nabídnou zadavatelům vždy základní služby, které umožňují realizovat veškeré potřebné kroky a úkony zadavatele v zadávacím řízení v minimální hodnotě 5 000 Kč, vedle nich však mohou nabízet i aditivní služby. Základní služby jsou pro uživatele poskytovány zdarma, za využívání aditivních služeb platí uživatelé poplatky určené provozovatelem.

Podle usnesení vlády č. 343/2002 musí e-tržiště využívat ústřední orgány státní správy (dále jen ÚOSS) a jejich podřízené organizace, kteří jsou veřejnými zadavateli dle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) a b) ZVZ. ÚOSS musí prostřednictvím e-tržiště zadávat 100 % finančního objemu vynakládaného ze strany ÚOSS na vyjmenované standardizovatelné komodity, podřízené organizace jednotlivých ÚOSS alespoň 50 % kumulativně. Ostatní zadavatelé mohou e-tržiště používat zcela dobrovolně v souladu s Pravidly²⁾. Územní samosprávné celky na úrovni krajů a statutárních měst, příp. obce mají používání e-tržiště doporučeno.

¹⁾ Základní podmínky jsou formulovány v dokumentu „Záväzné minimální požadavky na technickou charakteristiku e-tržišť veřejné správy (technická specifikace e-tržišť)“.

²⁾ Pravidla systému používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při pořizování a obměně určených komodit

Zadavatelé, na které se vztahuje povinnost zadávat veřejné zakázky prostřednictvím e-tržišť, musí na e-tržišti zadávat veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou vymezené kategorie komodit uvedené v Seznamu komodit (viz příloha č. 1 usnesení vlády č. 451/2011). Seznam komodit bude moci vláda ČR v průběhu používání e-tržišť upravovat, a to na základě návrhů správce nebo jednotlivých zadavatelů. Dobrovolně bude možné e-tržišťe využívat i pro nákup komodit, které nejsou v Seznamu komodit uvedeny.

Povinnost využívat e-tržišťe se vztahuje na VZ zadávané jednak mimo režim ZVZ (u veřejných zakázek malého rozsahu) a jednak v režimu ZVZ, a to pouze u podlimitních veřejných zakázek zadávaných ve zjednodušeném podlimitním řízení a veřejných zakázek zadávaných na základě rámcové smlouvy s více uchazeči dle § 92 odst. 3 ZVZ. U veřejných zakázek zadávaných mimo ZVZ obsahují e-tržišťe zadávací postupy, které bude zadavatel využívat v závislosti na výši předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Pokud předpokládaná hodnota VZ nepřesáhne částku 50 000 Kč bez DPH, nejsou zadavatelé povinni e-tržišťe používat. U veřejných zakázek zadávaných v režimu ZVZ obsahují e-tržišťe zadávací postup pro zjednodušené podlimitní řízení, postup pro zadávání dílčí veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy v souladu s § 92 odst. 3 ZVZ a přímé zadání podlimitní veřejné zakázky na základě výjimky dle ZVZ.

Nový systém e-tržišť začne být povinně využíván od 1. 7. 2012. Tato povinnost se však nepromítne do veřejných zakázek již zahájených ve stávajícím systému e-tržišť. Veškerá zadávací řízení zahájená do 1. 7. 2012 ve stávajícím systému e-tržišť budou moci zadavatelé dokončit v tomto stávajícím systému i po uplynutí 1. 7. 2012. Po tomto datu musí být všechna nová zadávací řízení zahájena již v novém systému e-tržišť.

Zadavatelé, kteří mají povinnost zadávat VZ prostřednictvím e-tržišť, musejí k tomu účelu využít e-tržišťe provozovaná v rámci koncesní smlouvy. Pokud zadavatel nevyužije k zadání veřejné zakáz-

ky některé z uvedených e-tržišť, nesplní pak povinnost vyplývající z usnesení vlády zadat veřejnou zakázku prostřednictvím e-tržišť. Pokud dobrovolní zadavatelé chtějí využít základních služeb e-tržišť zdarma (v rámci poplatků, které hradí MMR ČR), musejí také využít koncesované e-tržišťe. Pokud bude zadavatel využívat pouze základní služby, může pro zadávání VZ používat jedno nebo i více e-tržišť (správce doporučuje 1 e-tržišťe). Bude-li využívat rovněž aditivní služby, musí dle předpokládané výše výdajů za využívání aditivních služeb postupovat v rámci vnitřních předpisů zadavatele (v případě, že předpokládaná hodnota nepřesáhne výši 1 mil. Kč) nebo dle zákona o veřejných zakázkách.

Pokud resort v minulosti investoval prostředky na vytvoření vlastního systému elektronického zadávání VZ (resortní e-tržišťe), může jej používat místo e-tržišť vybraných provozovatelů, pouze splní-li resortní e-tržišťe základní podmínky formulované v technické specifikaci e-tržišť a bude mu udělena výjimka z povinnosti používání e-tržišť vybraných provozovatelů. Za provoz resortních e-tržišť však MMR ČR nehradí žádné poplatky. ÚOSS, který využívá resortní e-tržišťe na základě udělené výjimky, však může na dobrovolné bázi využívat i nadále e-tržišťe vybraných provozovatelů, a to pro jednotlivé veřejné zakázky či opakovaně. To platí i pro organizace podřízené příslušnému ÚOSS.

V orientaci v novém systému e-tržišť pomohou zadavatelům i dodavatelům především školení, pořádaná správcem e-tržišť MMR ČR (více informací na www.e-trziste-vzdelavani.cz) či jednotlivými provozovateli e-tržišť. Další informace o projektu NIPEZ a novém systému e-tržišť najdete také na stránkách správce na Portále veřejných zakázek na adrese www.portal-vz.cz.

RNDr. Jiří Svoboda, ředitel Odboru veřejného investování
Ministerstvo pro místní rozvoj.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

E-TRŽIŠTĚ, KTERÁ BYLA VYBRANÁ NA NÁSLEDUJÍCÍCH 60 MĚSÍCÍCH

Centrum veřejných zakázek

Provozovatelem Centra veřejných zakázek je Česká pošta. Ta již dlouhou dobu není jen tradičním poštovním operátorem s celonárodní působností. Reaguje na vývoj trhu a potřeby svých obchodních partnerů a nabízí celou řadu dalších služeb. Jednou z oblastí, na které se specializuje, je e-government, kde sleduje cíl zjednodušit kontakt veřejnosti se státní správou a pomoci státní správě vykonávat efektivně její činnosti. S podobným projektem, např. Centrální adresou, má společnost Česká pošta velmi bohaté zkušenosti a tyto poznatky tak využívá při vytváření dalšího řešení, jímž je právě e-tržišť Centrum veřejných zakázek.

Samotný systém Centra veřejných zakázek bude postaven na ověřeném řešení IBM ACM – nástroji pro realizaci obchodních procesů – Business Process Manager, BPM. Páteřním subsystémem Centra veřejných zakázek je ACM Advanced Case Manager, uskupení software IBM, které je hlavním správcem veškerých elektronických procesů, dokumentů a transakcí celého elektronického tržiště. Toto řešení nabízí maximálně transparentní, jednoduchý a 100% bezpečný způsob jak pro zadavatele veřejných zakázek (subjekty státní správy), tak

pro dodavatele (uchazeči o jednotlivé veřejné zakázky). V případě řešení Centra veřejných zakázek tak, jak ho představuje Česká pošta, se jedná o maximálně jednoduché a intuitivní prostředí, které navede zadavatele přesně k těm službám, jež pro realizaci elektronického zadávání zakázek skutečně potřebují.

Centrum veřejných zakázek disponuje týmem vyškolených operátorů, kteří budou zadavatelům i dodavatelům nápomocni při celém procesu zadávání či naopak vyhledávání konkrétních veřejných zakázek. Školení uživatelů proběhne v průběhu měsíce května 2012. Jednotlivá školení budou zaměřena na všechny typy možných případů, které se v průběhu zadávání veřejných zakázek mohou naskytnout, a budou vedena profesionálními školiteli.

Spuštění systému do běžného provozu proběhne k 1. 6. 2012. Informace k připravovanému tržišti jsou k dispozici na adrese www.centrumvz.cz.

Centrum
veřejných zakázek

Český trh

Společnost Český trh, a.s., vznikla jako provozovatel elektronického tržiště už v roce 2002. Od té doby působí v oblasti nákupních procesů. Činnost společnosti byla zpočátku zaměřena na provozování elektronického tržiště pro státní a veřejnou správu a postupně i ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR i pro malé a střední podniky. Jeho hlavní předností byla možnost implementace interních nákupních katalogů se systémem schvalovacího workflow, které umožňovalo sjednání obchodů pomocí elektronických nákupních aukcí.

Řešení vychází z platformy xTender společnosti NESS Czech. Na této platformě je realizován projekt SEPO pro Ministerstvo obrany ČR s více než 6letou úspěšnou historií. Systém elektronických aukcí je realizován na platformě PROe.biz s více než 8letou bezkonkurenční historií. Obě řešení jsou ověřena v provozu u více než 10 000 aktivních dodavatelů a více než 1 000 zadavatelů. V roce 2010 bylo prostřednictvím těchto řešení obchodováno 33 000 obchodních případů za více než 1,8 mld. Kč bez DPH.

Jako přidanou hodnotu pro uživatele nabízí Český trh pracovaný systém hodnocení dodavatelů sloužící jako vodítko pro průzkum trhu a výběr důvěryhodných dodavatelů, možnost kombinace klesajících i rostoucích položek nákupního seznamu pro multikriteriální hodnocení v rámci jednoho výběrového řízení a v neposlední řadě diskusní fórum, v rámci něhož budou moci registrovaní uživatelé klást dotazy a sdílet své zkušenosti. Tato funkcionality bude rovněž využívána i pro

zadávatel dotazů k podmínkám výběrového řízení – položená otázka se zobrazí všem uchazečům až v okamžiku, kdy na ni zadavatel odpoví a zajistí, aby jak otázka, tak odpověď byly zobrazeny všem účastníkům ve stejném čase pro zajištění rovného přístupu k informacím ve smyslu ZVZ.

V rámci aditivních služeb budou mít zadavatelé možnost využít provedení prvotní analýzy pro implementaci procesů a nástrojů elektronického nákupu do prostředí organizace a vytvoření potřebných metodik, vytváření strukturovaných reportů a statistik nákupů pro dodavatele napříč všemi podřízenými organizacemi pro účely zvyšování efektivity nákupů, či upozorňování registrovaných dodavatelů na relevantní výběrová řízení.

V rámci školení nabídne zadavatelům kromě prezenčních školení, která budou přizpůsobena požadavkům klientů, a to především z hlediska termínů, možnost absolvovat proškolení práce s aplikací Českého trhu pomocí e-learningu nezávisle na místě a čase podle individuálních možností a potřeb každého konkrétního uživatele.

Český trh bude spuštěn do testovacího provozu 1. 4. 2012, do běžného provozu pak 1. 6. 2012. E-tržiště najdou zájemci od 1. 4. 2012 na adrese <http://e-trziste.ceskytrh.cz>.

Český trh, a.s.

TENDERMARKET

Provozovatelem elektronického tržiště TENDERMARKET je konsorcium právnických osob E-TENDERS. Lídrem konsorcia je společnost GORDION, s.r.o. – jeden z nejvýznamnějších poskytovatelů elektronických nástrojů pro zadávání veřejných zakázek v České republice a poradenská agentura v oblasti veřejného investování. Dalšími členy jsou společnosti ample.cz s.r.o. a Seznam.cz, a.s., které se zabývají vývojem a provozováním internetových aplikací.

Technologie aplikačního serveru je platforma nezávislá na operačním systému (Unix, Linux, MS Windows), stejně tak i na databázovém serveru (MS SQL server, Oracle, Postgres) vzhledem k použití nástroje pro mapování objektově orientovaných dat do relační struktury „Hibernate“. Pro vlastní produkční prostředí pak byla použita taková konfigurace, která umožňuje kompatibilitu se všemi běžně dostupnými internetovými prohlížeči.

Cílem provozovatele e-tržiště TENDERMARKET bude poskytování nadstandardní uživatelské podpory, kdy tým provozovatele disponuje dlouholetými zkušenostmi z oblasti veřejných zakázek a elektronizace zadávacího procesu. Společnost preferuje individuální přístup k uživatelům a prostřednictvím svých konzultantů a obchodních zástupců se snaží zajišťovat osobní schůzky za účelem uvedení do problematiky e-tržišť a praktic-

kého představení produktu. Jako základní předpoklad spokojenosti uživatelů spatřuje tržiště TENDERMARKET uživatelsky srozumitelné a intuitivní aplikační prostředí.

Prvořadým cílem společnosti je uvést do provozu kvalitní a funkční systém v rozsahu základní funkcionality, přičemž jednotlivé aditivní služby budou nabízeny po řádném spuštění e-tržiště v co možná nejkratším termínu. Zadavatelům bude nabídnuta integrace s ostatními informačními systémy (spisová služba, datové schránky, ostatní elektronické nástroje), dodavatelům např. reporting nových obchodních příležitostí a související praktické služby.

Nebude chybět ani možnost pravidelných školení - provozovatel nabídne uživatelům z řad zadavatelů i dodavatelů sérii školení v druhé polovině března, a to v Praze a v Brně. Pro zadavatele budou pořádány i pravidelné kurzy pro osvojení práce s aplikací, popř. individuální kurzy dle dohody. Konkrétní termíny budou uvedeny na webových stránkách e-tržiště.

Předpokládaný termín spuštění do testovacího i běžného provozu je duben 2012. Od ledna 2012 je v provozu informační portál na adrese www.tendermarket.cz.

Gemin

Provozovatelem e-tržiště Gemin je společnost Syntaxit, s.r.o., která na českém trhu působí jako dodavatel webových aplikací, informačních technologií a jako poskytovatel konzultačních služeb v oblasti ICT. Cílem společnosti je dlouhodobé partnerství se zákazníky s důrazem na skutečnou přidanou hodnotu služeb. Při realizaci jakéhokoli projektu usiluje především o naplnění skutečných potřeb zákazníků a uplatnění dlouholetých zkušeností z oblasti veřejných zakázek.

Elektronické tržiště je webovou aplikací, která je provozována na moderní redundantní infrastruktuře tak, aby byl zabezpečen její nepřetržitý provoz a vysoká dostupnost i ve chvílích maximálního vytížení. Datová komunikace je šifrována a elektronicky zabezpečena proti zneužití pomocí nejmodernějších technologií využívaných v obdobných informačních systémech. Tržiště Gemin splňuje veškeré zákonné požadavky dané koncesní smlouvou a podmínkami pro získání certifikace elektronického nástroje,

kteří jsou implementovány tak, aby byl celý systém co nejjednodušší z hlediska jeho funkčnosti a běžného používání.

Zákazníkům poskytne Gemin kompletní servis jak při náběhu systému, tak v jeho běžném provozu. Samozřejmostí je vysvětlení celého systému a způsobu jeho fungování, zaškolení vybraných pracovníků uživatele a poskytování on-line podpory odborníky. Vedle standardních služeb bude e-tržiště nabízet i řadu dalších rozšíření a služeb, které ještě více zefektivní nákupní procesy daných organizací. Mezi takové služby patří např. zavedení schvalovacích workflow, které významně zefektivní celý nákupní proces, vytvoření parametrizovaných reportovacích nástrojů, které nabídnou komplexní a rychlý přehled o stavu a množství veřejných zakázek organizace, včetně možné selekce jednotlivých parametrů, napojení na interní systémy uživatele a mnoho dalších. Díky spolupráci s jedním z největších českých internetových portálů bude do systému zapojeno obrovské množství dodavatelů, kteří vytvoří silné konkurenční prostředí. Mezi aditivní

služby tak bude patřit široká škála služeb do značné míry reflektující konkrétní požadavky a prostředí daného uživatele. Kompletní seznam aditivních služeb je uveden v Provozním řádu e-tržiště.

V rámci probíhajících informačních a marketingových kampaní připravil provozovatel e-tržiště Gemin celou řadu materiálů, které usnadní uživatelům první kroky v novém systému. K dispozici bude uživatelská příručka s popisem jednotlivých funkcionalit a postupů či jednoduchá kuchařka pro první kroky v systému. Průběžně budou také doplňovány informace na internetových stránkách o nejběžnějších dotazích.

Plánovaný termín spuštění e-tržiště do testovacího provozu je březen 2012, termín spuštění do ostrého provozu pak duben 2012.

Veškeré informace k elektronickému tržišti Gemin naleznete na webových stránkách www.gemin.cz. V provozu je i středisko podpory na tel.: +420 538 702 739, nebo na e-mailové adrese podpora@gemin.cz.

vortalGOV

Společnost VORTAL je jedním z největších evropských B2B provozovatelů elektronických tržišť poskytovaných formou „software jako služba“ pro oblast veřejného sektoru i komerce od roku 2003. Vortal aktivně působí v řadě zemí a získává tak mezinárodní zkušenosti na trhu elektronického zadávání veřejných zakázek. Objem realizovaných zadání je více než 4 mld. Eur. V České republice působí Vortal skrze svou dceřinou společnost ECONOMY.CZ, poskytovatele stávajícího tržiště veřejné správy AllyTrade, již od roku 2003. Toto tržiště bude nahrazeno tržištěm nové generace vortalGOV.

VortalGOV je platforma, kterou lze využít nejen jako plnohodnotné e-tržiště, ale bez dodatečného vývoje ji lze nasadit i jako individuální elektronický nástroj pro podporu všech typů veřejných zakázek a zadavatelů, a to prostou parametrizací dle individuálních přání zadavatele. Díky architektuře „cloud computing“ umožňuje vortalGOV vytvořit instanci IEN či resortního e-tržiště pro konkrétního zadavatele při minimálních investičních nákladech a s možností nasadit jen vybrané funkce.

VortalGOV je tedy již nyní koncipován jako IEN. Přidanou hodnotou pro uživatele je možnost pokrytí i přípravných procesů VZ, podpora všech typů zadávacích řízení či pokrytí navazujících procesů, jako např. řízení smluv či e-fakturace. Systém podporuje centralizované zadávání, kde poskytuje procesní podporu, definice organizačních struktur, šablon a rámcových smluv. VortalGOV nabízí unikátní a živou síť kvalitních českých i světových dodavatelů. Nabízí také řízenou práci s dodavateli, včetně možnosti jejich hodnocení. VortalGOV nabídne i vlastní oborové kategorizace VORCAT (včetně NIPEZ, CPV).

Uživatelé mohou využít profesionálních národních call center. Uživatelům bude k dispozici i virtuální elektronický poradce „Smarty“, interní wikipedie, plně elektronická dokumentace či video návody přímo v tržišti.

Enterprise architektura umožňuje pokrytí individuálních potřeb všech zadavatelů, včetně dostupnosti integrační platformy vortalConnect. Naše datová centra podporují více než 35 000 uživatelů. Záruku bezpečnosti garantuje certifikace ISO 27001.

V rámci aditivních služeb nabídne několik balíčků, jež umožní využívat např. pokročilý reporting, výdajové analýzy, realizaci dalších typů VZ, kalendář zadávacích řízení a dalších událostí, či začlenění dalších komodit. Možné bude i napojení na spisovou službu či využití specializovaných číselníků komodit zadavatele.

V březnu 2012 nabízí vortalGOV individuální školení pro vybrané zadavatele, od dubna 2012 pak školení dle koncese MMR pro zadavatele, dodavatele a administrátory. Nabídneme i účast v celoevropském vzdělávacím e-tendering programu vortalAcademy a možnost konzultace s našimi administrátory VZ.

Plánovaný termín spuštění e-tržiště do běžného provozu je duben 2012. Informace o e-tržišti jsou dostupné na adrese na www.vortalgov.cz.

Jak vybrat elektronické tržiště veřejné správy?

Nové povinnosti

Od 1. 4. 2012 budou dostupná nová elektronická tržiště veřejné správy. Ústřední orgány státní správy a jejich podřízené organizace je budou povinně používat od 1. 7. 2012 pro řadu vybraných komodit a typy zadávacích řízení. Pro ostatní veřejné zadavatele je používání e-tržišť doporučeno. Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen MMR) vybralo v roce 2011 pět koncesionářů, kteří mohou provozovat tato e-tržiště a sjednotila jejich provoz a jimi poskytované funkce řadou standardů a pravidel. Tato pravidla jsou dostupná na <http://www.portal-vz.cz>.

vzniká širší konkurenční prostředí mezi dodavateli, a to i z různých regionů. V systému jsou dostupní i prověřeni dodavatelé ostatních zadavatelů, čímž se jejich celkové množství násobí. Ve výsledku vede výše uvedené k celkovému snižování ceny pořizovaných komodit. Moderní platformy e-tržišť, jako je například vortalGOV, nabízí navíc řadu nástrojů pro efektivní práci s dodavatelskou sítí. Základním nástrojem je hodnocení dodavatelů a jejich „rating“ v rámci e-tržiště. Ten budou moci zadavatelé využít v řadě situací při zadávání veřejné zakázky nebo průzkumu trhu. Neméně důležitým faktorem je i snížení celkové náročnosti zadávacího procesu a celková podpora důvěryhodnosti zadavatele při zadávání veřejných zakázek.

POVINNÉ TYPY ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ, které musí koncesovaná e-tržiště minimálně podporovat a v rámci kterých budou povinně zadávány vybrané komodity.

	Služby a dodávky	Služby a dodávky	V koncesi MMR	Podpora VortalGOV
Nadlimitní veřejná zakázka	10.021.000 Kč (sektor. zadavatelé) 5.010.000 Kč (územ. samospráv. celky) 3.256.000 Kč (centrální st. správa)	125.265.000 Kč	Ne	Ano ✓
Podlimitní veřejná zakázka	1.000.000 Kč	3.000.000 Kč	Ano	Ano ✓
VZMR (§ 6 ZVZ)	Zjednodušené podlimitní řízení			
	Zadávací řízení na základě rámcové smlouvy s více uchazeči (minitendr)			
	Využití e-aukce jako procesu k hodnocení nabídek			
	Přímé zadání – výjimečný postup			
	50.000 Kč	50.000 Kč	Ano	Ano ✓
	5.000 Kč	50.000 Kč	Ano volitelně	Ano ✓

Proč vlastně zadávat veřejné zakázky elektronicky, a to i tam, kde to nebude povinné?

Prvním důvodem je vyšší transparentnost. Celý proces e-zadávání je realizován podle předem nastavených procesů a všechny kroky a jejich výstupy lze zpětně auditovat. Dalším důvodem je, že využíváním e-tržišť lze snížit veřejné výdaje. Tím, že zadavatel může v rámci e-zadávacího řízení oslovit více dodavatelů, tj. nad rámec běžně poptávaných dodavatelů,

Pokud jsou všechna e-tržiště vytvořena dle shodného zadání MMR, záleží na tom, které si zadavatel vybere?

E-tržiště je webová aplikace, která umožňuje elektronické zadávání veřejných zakázek ve stanovených zadávacích řízeních. E-tržiště je plně elektronický systém, kde všechny úkony v zadávacím řízení provádí zadavatel i dodavatel v elektronické podobě. Jednotlivé systémy e-tržišť se od sebe výraz-

JAK TO FUNGUJE?

Zadavatel
veřejné
zakázky

Dodavatelé

Uveřejnění oznámení
a poskytnutí zadávací dokumentace

1

Přihlášení do systému
a stažení zadávací dokumentace

2

Vznesení požadavků
na dodatečné informace

3

Informační bezpečnost ISO 27 0001

Poskytování dodatečných informací
a úpravy v zadání

4

Tvorba nabídky dle zadávací
dokumentace

5

Podání nabídky a získání
elektronického potvrzení o jejím podání

6

Sestavení komise a otevírání obálek

7

Průběh elektronické aukce (volitelné)

8

Požadavky na vyjasnění
a doplnění nabídek

9

Hodnocení nabídek
a výběr dodavatele

10

Uzavření smlouvy s vítězem
a uveřejnění výsledků

11

ně liší, a to jak vnitřní architekturou a z ní vyplývajících dalších možností rozšíření systému, tak i konceptem, s jakým přistupují k vytváření „živé“ dodavatelské a zadavatelské sítě. Volba systému, který je již nyní zaměřen i na podporu funkcí z oblasti IEN – Individuálního Elektronického Nástroje, který bude pro řadu zadavatelů povinný v příštím roce, může značně usnadnit proces veřejných zakázek. Takový systém bude totiž možné využívat pro všechny typy zadávacích řízení jako jeden nástroj a nebude tedy nutné školit a případně integrovat dva systémy v prostředí zadavatele. E-tržišťe s možností rozšíření na IEN

totiž poskytuje podporu nejen pro povinné typy zadávacích řízení, ale rozšiřuje možnost zadávat veřejné zakázky i pro oblast nadlimitních VZ, soutěžního dialogu a koncesí.

Vlastní výběr takového e-tržišťe proto nemusí být pro každého zadavatele zrovna jednoduchý. MMR sice definovalo společné zadání pro vytvoření všech e-tržišť, ale konečné systémy se budou od sebe velmi lišit, a to jak ve zpracování základních (povinných) služeb e-tržišťe, tak především v různých aditivních službách. Základní funkce jsou spojeny především s plnou podporou procesu zadávání veřejné zakázky.

Dle čeho tedy vybírat?

Existuje celá řada kritérií, podle kterých lze vybrat e-tržišťe. Pokud se zadavatel rozhodne využívat jen základní služby, lze si vybrat jen dle vlastního posouzení kvality a vhodnosti e-tržišťe (jednoho z pěti koncesionářů). Po výběru daného e-tržišťe lze začít toto e-tržišťe využívat bez nutnosti realizovat zadávací řízení. Po registraci do systému a souhlasu s Pravidly lze začít zadávat veřejné zakázky.

V případě, že zadavatel hodlá využívat aditivních služeb nebo bude uvažovat o dalším rozšiřování především do oblasti nadlimitních VZ, je nutné řešit zadání služeb za použití zadávacích řízení stanovených ZVZ (v závislosti na předpokládané hodnotě služeb).

Z pohledu zadavatele se lze zaměřit na následující vlastnosti:

- zkušenosti provozovatele s provozem e-tržišť na národní úrovni;
- schopnost provozovat „živou“ dodavatelskou síť, kde na každou poptávku zareaguje dostatek dodavatelů. Počet dodavatelů registrovaných v e-tržišti může, ale nemusí, být jediným směrodatným ukazatelem. V řadě případů je vhodné sledovat i ukazatele, jako je počet podaných nabídek na dodavatele (aktivita dodavatelů), dlouhodobý poměr zadání/nabídek atd.;
- úroveň propracovanosti systému hodnocení dodavatelů;
- podpora různých druhů kategorizací komodit mimo standardní NIPEZ a CPV kódy. Výhodné je, pokud operátor e-tržišťe poskytuje i další oborové kategorizace, např. pro oblast stavebnictví, a tím zjednodušuje zadavateli vyhledávání dodavatelů. Dodavatelům pak zase umožňuje přesněji a jednodušeji popsat svou specializaci;
- úroveň podpory zadavatelů v procesu zadávání veřejné zakázky;
- úroveň a rozsah nabízených školení a přístup k online školicím materiálům;
- bezpečnostní certifikace řešení;

- integrační možnosti e-tržišť, tj. jak jednoduše lze propojit informační systémy zadavatele na konkrétní e-tržiště;
- podpora nadlimitních zadávacích řízení, včetně přípravných procesů veřejné zakázky na straně zadavatele (součást budoucí funkcionality IEN);
- podpora post-zadávacích procesů, jako je řízení smluvních plnění a e-fakturace.

vortalGOV e-tržiště nové generace

Vortal je jedním z koncesionářů (společně s ECONOMY.CZ) a lídr v oblasti B2B řešení v Evropě. Nabízí platformu vortalGOV, prověřenou deseti tisíci uživateli, a zázemí stabilní společnosti, poskytující e-tržiště v řadě zemí EU již od roku 2003. Objem zakázek realizovaných přes e-tržiště společnosti Vortal je 4 miliardy EUR (cca 100 miliard Kč). Platforma je již nyní koncipována jako IEN a umožňuje realizovat:

- přípravné procesy veřejné zakázky;
- zadávat všechny typy zadávacích řízení (vzmr, podlimitní, nadlimitní, soutěžní dialog, koncese...);
- e-aukce a dynamické nákupní systémy (vyjednávání);
- post-procesy (smlouvy, e-fakturace);
- podporu centralizovaného zadávání.

- Řešení poskytuje řadu analytických funkcí a uživatelských výstupů z procesu zadávání veřejných zakázek a umožňuje provádět řadu analýz (nákladové analýzy, analýzy dodavatelů atd.).

vortalGOV není osamocené e-tržiště, ale je součástí jednoho z technologicky nejvyspělejších řešení v Evropě, v rámci něhož jsou provozovány jednotlivé instance řady národních e-tržišť. Česká národní instance e-tržiště umožňuje vytváření dalších jednotlivých resortních e-tržišť a tím velmi rychle a nákladově efektivně zpřístupnit Individuální Elektronický Nástroj každému zadavateli.

Ing. Lukáš Zazvonil

ředitel společnosti Vortal Connecting Business CZ

– poskytovatele koncesovaného e-tržišť vortalGOV

(dříve AllyTrade)

www.vortalGOV.cz

VORTAL

Váš poskytovatel elektronického tržiště

- ✓ Snížení veřejných výdajů
- ✓ Transparentní zadávací řízení
- ✓ Důvěryhodnost informací
- ✓ Zjednodušení procesů

www.vortal.cz

ict unie

ICT Unie

SDRUŽENÍ PRO INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE A TELEKOMUNIKACE

Pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR je nezbytné efektivní využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) ve všech sférách života. Obzvláště důležitou oblast představuje veřejná správa. ICT Unie realizuje řadu odborných projektů, pořádá nejrůznější společenské, diskusní a pracovní akce, připravuje a vydává strategické dokumenty i stanoviska a připomínky k návrhům legislativních norem.

Cíle a priority:

- ✦ **ICTU** má za cíl významným způsobem přispět k rozvoji české ekonomiky tak, aby se ČR dostala na špici v konkurenceschopnosti a prosperitě.
- ✦ **ICTU** reprezentuje ICT průmysl České republiky a prosazuje efektivní využívání ICT ve všech sférách života v ČR, neboť v tom spatřuje podmínku nutnou pro přechod ke společnosti založené na znalostech a inovacích.
- ✦ **ICTU** je spoluvůdcem návrhů zásadních reforem, legislativy a klíčových rozhodnutí zaměřených na rozvoj ICT v České republice.

ICT SUMMIT 2012
Hradec Králové
ISSS 2012
2. dubna 2012

Podtitul:

PRIORITY ČESKÉHO ICT PRŮMYSLU – „pro občana, firmu a stát“

Cílem vrcholové konference ICT Unie je definice zásadních priorit – „co by měl ICT průmysl udělat“ –, aby se reálně zlepšila konkurenceschopnost naší země, aby se občan cítil komfortně ve vztazích se státem a firmy prosperovaly.

Oblasti zájmu:

ICT – efektivní stát

eGovernment v ČR, postup realizace projektu SMART ADMINISTRATION, financování projektů eGovernmentu a jejich udržitelnost.

ICT – občan versus stát

Stát musí usnadňovat komunikaci a plnění povinností občana ve smyslu odstraňování byrokracie a umožnit uplatnění občana kdekoli v ČR.

ICT – konkurenceschopná firma

Využívání ICT v podnikání a přínos ICT pro mezinárodní konkurenceschopnost ČR.

ICT – realita dneška

Současný stav ICT v ČR. Sebekritický pohled na ICT projekty (IT i telekomunikace), jak lépe vyjádřit zásadní potřebu ICT pro rozvoj státu a život lidí – „není cesty zpět“.

ICT UNIE o.s.

K Červenému dvoru 25a/3269

130 00, Praha 3

tel.: +420 222 582 880, fax: +420 222 585 278

e-mail: ictu@ictu.cz

www.ictu.cz

Cloud Computing – elegantní a efektivní řešení pro veřejnou správu?

Cloud Computing je jeden z fenoménů současnosti. Pokud si tento termín zadáte do vyhledávače, získáte během okamžiku 201 miliónů odkazů. Pravda, není to rekord, například na slovo sex je odezva 544 miliónů odkazů. Jméno Obama Vám vyhledávač nabídne dokonce v 733 milionech odkazů. Na druhou stranu veřejná správa se na internetu vyskytuje „pouze“ v 403 tisících odkazů. O něco lépe na tom je úřad, když je nalezen téměř v 3 milionech odkazů. Je tedy možná na místě hovořit o tom, zda je Cloud Computing vhodný nástroj pro úřady veřejné správy.

Základní nástin Cloud Computingu i ve vztahu k veřejné správě jsme učinili v magazínu Egovernment č. 2/2011. Pokud jej nemáte v papírové podobě, k nalezení je na www.egovernment.cz/archiv.

Co je Cloud Computing?

Začneme tím, že Cloud Computing bývá velmi často zaměňován za virtualizaci. Není to zcela jedno a totéž. Virtualizace jsou, alespoň jak praví internetová encyklopedie wikipedia, postupy a techniky, které umožňují připojovat se k dostupným zdrojům jiným způsobem, než jakým fyzicky existují, či jsou propojeny. Ač to zní kostrbatě, znamená to, že konkrétní server nemusíte mít v „baráku“, nemusíte jej ani vlastnit, přesto s ním ale můžete pracovat a nakládat, jako by byl u vás doma. Podobně můžete pracovat s aplikacemi či propojením, tedy infrastrukturou, které samy o sobě nabízejí velké možnosti, ale stále nehovoříme o Cloud Computingu. Tvoří jeho základ. Základ, bez něhož se Cloud Computing neobejde, protože virtualizace je ona podstata. Ale Cloud Computing jí přidává jakési, řekněme, uživatelské rozhraní, obal, který umožňuje realizovat Vaše požadavky na zmiňované technologie téměř okamžitě. Díky Cloud Computingu si můžete, dle své potřeby, téměř okamžitě rozšířit, nebo naopak snížit kapacitu serveru, který používáte, „zakoupit“ používání aplikací, které aktuálně potřebujete atp. Cloud Computing z virtualizace tedy dělá nástroj okamžité reakce na potřebu organizace a to je dynamika, která by měla vést k vyšší efektivitě.

Cloud Computing směřuje k tomu, že organizace fyzicky nevlastní prvky, které pro svůj provoz potřebují, ať je to infrastruktura, servery, aplikace, ale kupují si je jako službu na určitou dobu a v určitém rozsahu, přičemž rozsah se dá velice snadno a rychle upravovat. Dá se tedy říci, že nasazení Cloud Computing znamená, že organizace platí skutečně jen za to, co spotřebuje.

Patrně nejvíce ilustrativní je moment, kdy při klasickém modelu musí organizace mít ve svém vlastnictví serverovnu s kapacitou pro špičkové momenty vytižení, které ale nastávají třeba jen dvakrát do roka. Zbytek doby serverovna běží jen na 50 % své kapacity, zbývajících 50 % se „poflakuje“ a vlastně se jedná o vyhozené peníze. V případě Cloud Computingu má organizace nakoupen pouze 50 procentní rozsah a jen s blížící se očekávanou špičkou rozšíří aktuálně svou kapacitu objednávkou větší služby. A protože Cloud Computing umožňuje on-line změny téměř okamžitě, je možné takový akt učinit téměř v reálném čase.

Z ekonomického pohledu to znamená, že organizace přesouvá své finanční toky z CAPEX do OPEX. Pokud jsou Vám tato slovíčka cizí, vězte, že snižuje své investiční náklady (na bedny a krabice) a zvyšuje provozní náklady (na objednané služby).

Ano, či ne?

Veřejná správa se nachází ve složité situaci. Na jedné straně musí škrtnat ve svých rozpočtech a snižovat co nejvíce náklady. Ale zároveň by měla zajistit, aby pro svou práci používala bezpečnější a dostupnější infrastrukturu a umožnila občanům, svým klientům, vyšší komfort elektronické interakce, který by mohl zdánlivě vyžadovat vyšší investice, ale díky Cloud Computingu tomu tak nemusí být. Mimochodem pro nasazení Cloud Computingu ve veřejné správě svědčí i aktivita G-Cloud britského governmentu a jejich

Cloud Computing může snižovat náklady. Jak?

Jak bylo již naznačeno, tím, že organizace nebude nakupovat nové vlastnictví, ale služby. Zároveň dojde k zjednodušení správy a údržby a zároveň se zvýší kvalita a produktivita. Cloud Computing může nabídnout dostupnější infrastrukturu. Jak?

Využití Cloud Computing znamená disponovat škálovatelnými a flexibilními systémy, které rovněž automaticky nabízejí nová

VLASTNÍ ŘEŠENÍ

CLOUDOVÉ ŘEŠENÍ

řešení. Podstatné je rovněž, že využívaná služba je dostupná téměř odkudkoliv. Tedy pokud je v místě internetové spojení. Výsledkem pak může být situace, kdy organizace splní požadavek na vyšší interakci s veřejností, zvýší vlastní transparentnost a získá spokojené klienty.

Právní povědomí

Cloud má ale svá úskalí. Možná jste už zažili situaci, kdy něco objednáte prostřednictvím internetu a hbitě odklikáte jednotlivá tlačítka a zaškrtnávká. Ono internetové, poněkud bezhmotné prostředí nás zbavuje fyzického kontaktu, a to jak s prodávajícím, tak s předměty, které jsou předměty naší činnosti či objednávky. A to může být značný problém. Ostatně, současné tahanice kolem autorských práv jasně ukazují, že nákup CD v obchodě a stahování hudby z internetu vidíme jako dvě odlišné věci. I proto je pro přechod na využití služeb Cloud Computingu dobré si uvědomit, že přestáváme být vlastníky a začínáme být využiteli služeb,

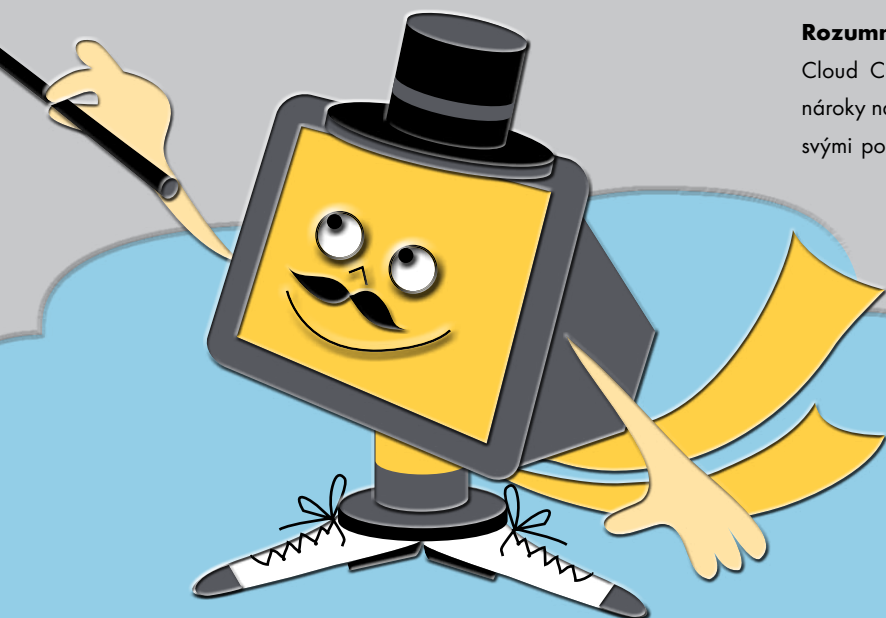
za které odpovídá někdo jiný, ale za výsledek jsme přesto odpovědní my. Jako uživatelé totiž platíme za odběr služby, ale přitom „svoje“ servery a svoje data na nich nemáme pod vlastní kontrolou jako dříve, když byla uložena na vlastních serverech v našem objektu. To je daň za pružnost a efektivitu. Proto je velice důležité dbát na sjednání přesného vztahu mezi poskytovatelem a odběratelem ve smlouvě o službě. Pořádná smlouva je o to důležitější, že řadu cloudových služeb poskytují nadnárodní společnosti. Případné soudní spory se pak odehrávají mimo naše území a nepatří k nejlevnějším. Konkrétně pro veřejnou správu, která nakládá velmi často s citlivými daty, je rovněž velice důležité smluvní vymezení geografického uložení dat. Ta totiž v mnoha případech nesmí ze zákona opustit území republiky.

Tím, že data, s nimiž organizace pracuje, nemá díky Cloud Computingu pod vlastní kontrolou, je nutné věnovat značnou pozornost i bezpečnostním ujednáním, auditům a splněním certifikací a norem.

Rozumný přístup

Cloud Computing by Vás neměl ani odrazovat zvýšenými nároky na právní - smluvní ujednání, ani nekriticky nadchnout svými pozitivy. Jeho využití je patrně logické a leckdy nevyhnutelné. Přístup a přechod každé organizace by ale měl být uvážlivý, v logických krocích a patrně by neměl dospět do stadia, kdy má všechno jen a pouze v Cloudu. Zřejmě rozumný přístup bude něco sdílet v Cloudu a něco ponechat na „vlastním železe“.

Michal Jirkovský

Virtual Desktop Infrastructure

V tomto článku bychom si měli přiblížit problematiku Virtual Desktop Infrastructure (VDI) neboli virtuálních desktopů, zamyslet se nad tím, proč se vyplatí přechod z fyzického prostředí na virtuální a jestli je výhodnější zvolit k jeho hostování veřejný nebo privátní cloud.

Virtualizace desktopů má své výhody a pro některé organizace může být alternativou k PC, ale v určitých případech mohou mít náklady na infrastrukturu negativní dopad na návratnost této investice. To znamená, že společnosti uvažující o VDI technologii musí pečlivě zvážit, co pro ně přechod do cloudového prostředí bude znamenat.

Pro IT management jsou investiční náklady potřebné na vybudování takového řešení mnohdy překážkou k rozhodnutí přechod uskutečnit. Proto dnes většina firem zůstává vůči VDI skeptická.

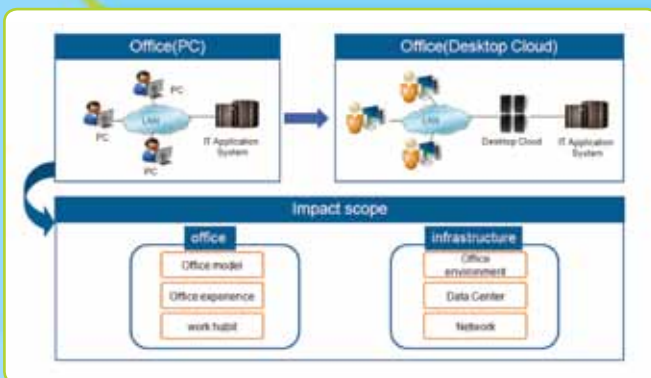
z klasických počítačů zpět do datového centra, kam patří. IT manažeři odpovědní za bezpečnost podnikových aplikací a dat se tak nemusí obávat ztráty dat ve formě odcizeného notebooku.

Také mobilní zaměstnanci se nemusí obávat, jak se připojit ke svým podnikovým aplikacím. S pomocí tabletu stačí pouze připojení na internet a mohou přistoupit ke své virtuální pracovní ploše a aplikaci z jakéhokoliv hotelu či meetingu.

Pro koho?

Prostředí vhodná pro virtuální desktopy:

- menší či střední firmy – mají nižší počet uživatelů a mohou použít virtuální desktopy k zefektivnění nákladů na infrastrukturu, zvláště v případě tzv. All-in-One řešení;
- vývojová prostředí – poskytují uživatelům VDI způsob, jak centralizovat a koordinovat rozvojové aktivity a zajistit bezpečnost dat;
- státní organizace a firmy – v nich je nutná efektivní správa velkého množství klientských stanic;
- rychle rostoucí firmy – instalace virtuálních desktopů je velmi rychlá a lze tak rozšířit infrastrukturu kdekoli s připojením k síti;
- nové instalace Call center – do tenkého klienta mohou někteří výrobci integrovat softwarový call agent a ušetřit tak náklady;
- náročnější prostředí – tenký klient je velmi malý a dá se lehce schovat, navíc má pouze pasivní chlazení, tudíž je více odolný než klasické PC.

Tradiční PC vs. VDI

Proč přejít na VDI?

Desktop virtualizace slibuje radikální zlepšení v oblasti poskytování služeb. Instalace tenkých klientů je rychlejší, bezpečnější a dají se snadno přesouvat na libovolné místo se síťovým připojením. Další argumenty jsou také efektivnější využití hardware, snazší správa a významná úspora elektrické energie, jelikož spotřeba TC oproti klasickému desktopu je jen několik málo wattů. Dnešní desktopy vyhovují běžnému provozu a správa počítačů je druhou přirozeností správců IT, kteří mají s řešením problémů těchto zařízení dlouholeté zkušenosti.

Přechod na virtuální desktopy ale neznamená kompletní změnu v jejich správě a instalaci, ba naopak ji ve značné míře usnadňují.

Technologie, které obklopují virtuální desktopy, jsou bezpochyby vzrušující. Virtuální desktopy přesouvají aplikace a data

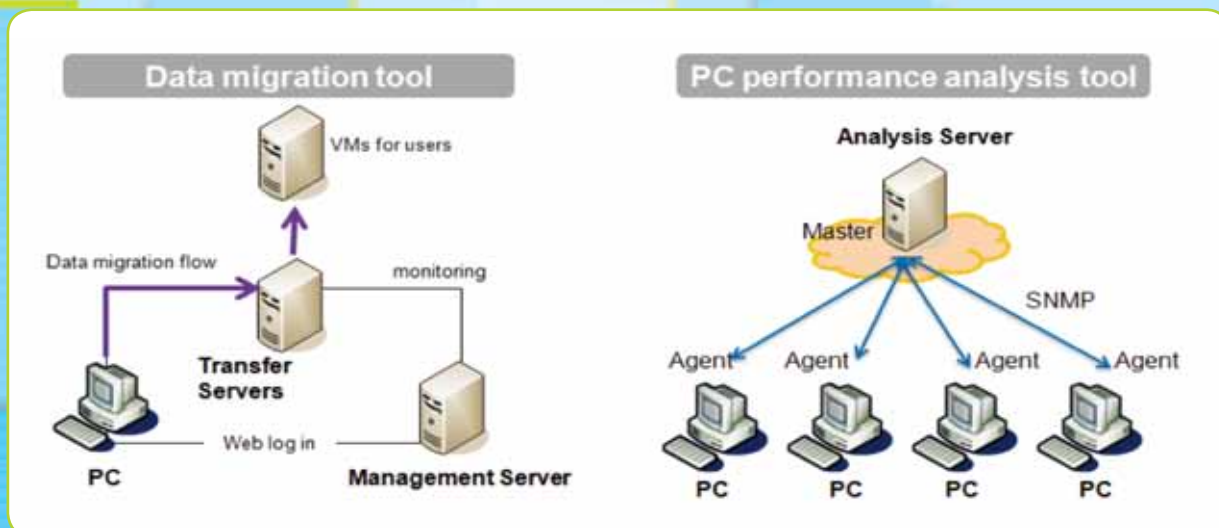
Nasazení VDI – jak postupovat?

Pro organizace uvažující o tomto řešení je velmi užitečné udělat si analýzu stávající infrastruktury předtím, než přikročí k nasazení VDI. Tento krok může ušetřit mnoho starostí, finančních prostředků, problémů s migrací a usnadnit celý proces nasazení.

Dnes je trendem, že společnosti zájímavající se o instalaci VDI zaměřují svou pozornost natechnologické funkcionality, nikoliv na uživatele, jejich pohodlí a aplikace, což je jedna ze základních chyb.

Uživatelům je úplně jedno, jaká technologie je použita. Jediné, co je zajímavé, je rychlost a jednoduchost uživatelského rozhraní a také bezproblémový chod aplikace, kterou potřebují ke své práci.

stroje přístup k interním serverům s přijatelnou rychlostí a Vaše aplikace nepoběží plynule, budete se potýkat s velkou nespokojeností uživatelů. Správný poskytovatel by měl zařídit nasazení řešení s minimálním nárokem na Váš IT personál. Bohužel realita

Nástroje pro analýzu a migraci

Problém s VDI nemusí být také v samotné technologii virtualizace, ale v propojovacích prvcích, které ji zajišťují.

Jsou nutné servery a datová úložiště pro vytvoření virtuálních desktopů, stejně tak síťová infrastruktura, která spojuje tyto servery dohromady, dále pokročilé nástroje pro správu a zajištění automatizace, která vytváří jednotlivé virtuální stroje, a její vhodné nastavení.

Tyto nové prvky zahrnují investice, které pravděpodobně nejsou typické pro normální desktopy. Každý element vyžaduje také odpovídající vrstvy managementu, který sahá nad rámec požadavků jednoduché virtualizace.

Výpočetní infrastruktura může stát ve Vašem datovém centru, nebo s odpovídající úrovní zabezpečení a spolehlivosti může být hostována ve veřejném cloudu. Cesta přes veřejný cloud eliminuje investiční náklady na infrastrukturu a může být úspornější, ale představuje i rizika s tím spojená, která mohou převážit jeho výhody.

Rizika VDI ve veřejném cloudu

Vědět, že můžete mít své virtuální desktopy hostované za přijatelnou cenu na infrastruktuře někoho jiného, nic neznamená. Ve veřejném cloudu nikdy na sto procent nebudete mít jistotu, že jsou Vaše data skutečně v bezpečí. Pokud nebudou mít virtuální

bývá mnohdy úplně jiná. Dobrá úroveň bezpečnosti implementována prostřednictvím šifrování, autentizace, autorizace a firewallu, je dnes již standard, ale pokud vše nemáte pod svou vlastní kontrolou, nemůžete si být nikdy jisti. Proto je doporučeno provést u vybraného poskytovatele hloubkovou kontrolu, abyste se ujistili, že poskytovatel garantuje výkon, servis a bezpečnost v rámci předem sjednaných (SLA) dohod.

Nakonec si dovoluji uvést zajímavou ukázkou jedné z největších instalací VDI na světě. Jedná se o výzkumné a vývojové centrum Huawei v Shenzhen. Na vlastní platformě s názvem SingleCloud VDI je zde provozováno více než 10 000 klientských stanic. Výpočetní infrastruktura je umístěna ve vlastních datových centrech ve dvou lokalitách. Jelikož Huawei dodává kompletní řešení od infrastruktury až po software, dosáhlo se 40 % úspory na úrovni TCO, o 71 % se snížila spotřeba energie, instalace trvala pouze desetinu času na rozdíl od tradičních PC a správa celého prostředí se několikanásobně zefektivnila.

Jan Stibor
Storage&Server Product Pre-sales engineer
HUAWEI TECHNOLOGIES (Czech) s.r.o.

Review **17. 5. 2012**

**Revize Cloud Computingu,
aneb Cloud Computing uceleně,
přehledně a srozumitelně.**

- co je **nového** a o čem se ještě **nehovořilo**
- **hodnocení** z pohledu informačních technologií, práva i ekonomie
- vystupující z **domova** i ze **zahraničí**
- prezentace **vizí** i **praxe**
- prostor pro neformální **diskuze**
- Cloud Computing jako nástroj pro **komerční** i organizace **veřejné správy**

V klidu, v Cloudu, anebo v klidu v Cloudu?

Přijďte **17. 5. 2012**

Konferenční centrum České národní banky
Senovážné náměstí 30, Praha 1

Registrace, program a další informace na www.cloudreview.cz.
Pořádá info.com s.r.o. www.infocom.cz.

www.cloudreview.cz

iPad 2

Ke každému
SSL certifikátu

VeriSign EV
Extended Validation

více informací

ssl.czechia.com

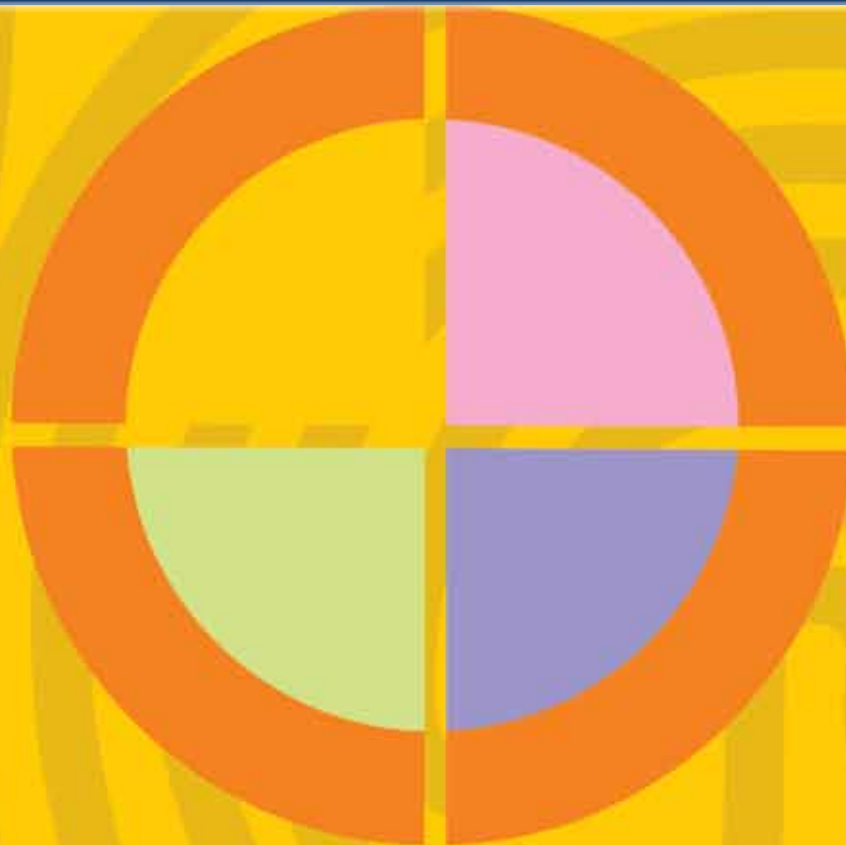

603 196 637

Informace k akci:

Ke každé uhrazené objednávce SSL certifikátu VeriSign EV získáte Apple iPad 2, a to zcela zadarmo!
Akční nabídka platí od 1. 3. 2012 do odvolání. Podmínky akce naleznete na adrese <http://ssl.czechia.com>.

Technologické dopady ZR

System základních registrů znamená velkou změnu ve fungování informačních systémů veřejné správy, zejména ve způsobu a možnostech získávání, aktualizování nebo sdílení uložených dat. Pro správnou komunikaci se systémem základních registrů musí každé OVM udělat několik základních kroků.

Zprvė potřebuje být OVM zaregistrován pro výkon agendy. Konkrétní ID agendy je nezbytné k přístupu k vnějšmu rozhraní ISZR ve vazbě OVM/agenda/činnost v agendě/AIS a je součástí ověřování oprávnění AIS. OVM odpovídá za uplatnění odpovídajících opatření, která zabrání neoprávněnému přístupu k referenčním údajům vedeným v základních registrech. OVM si z tohoto důvodu musí vést záznamy o přístupu všech úředníků (role, jméno) do AIS podporujícího agendu.

Dalším krokem je přistupování k systému základních registrů na základě systémového certifikátu, který OVM/AIS získá na základě žádosti zasláné do Správy základních registrů. Certifikát pro provoz systému základních registrů bude udělen AIS až po registraci agendy a přihlášení se k působnosti úřadu v této agendě.

Zákon o základních registrech zavádí nový trvalý identifikátor fyzické osoby (AIFO). Nově se budou muset informační systémy připravit na uklá-

dání těchto AIFOAIS, které budou přidělovány v jednotlivých agendách. Uložená data v AIS, která jsou uváděna v základních registrech jako referenční, potřebuje OVM

nejdříve ztotožnit s daty uloženými jako referenční v jednotlivých registrech (ROS, ROB, RUIAN). Úředník pak pracuje s daty svého AIS a nikoliv přímo s daty základních registrů. AIS tak bude obsahovat kopie referenčních údajů, které však musí být stále udržovány v aktuálním stavu přenosem údajů ze základních registrů do AIS. To bude realizováno pravidelnou aktualizací údajů, prováděnou minimálně jednou denně pomocí notifikačního systému ZR. Správce AIS provádí aktualizaci uložených údajů dle přijatých notifikací a u aktualizovaných údajů zaznamená čas poslední aktualizace. Ověřit data v základních registrech lze i přímým dotazem AIS do základních registrů v reálném čase. V případě vyššího počtu požadavků může správce AIS pro aktualizaci údajů během pracovního dne spustit proces pro průběžně vytvářené denní notifikace.

Každý OVM může již nyní zahájit přípravu svých AIS na přístup k systému základních registrů. Každý OVM má k dispozici od 28. 11. 2011 k otestování funkčnosti svých AIS dvě prostředí. Editační pro testování editačních služeb a publikační pro

testování služeb sloužících ke čtení údajů ze základních registrů. Prostředí jsou dostupná prostřednictvím CMS KIVS nebo řízeným internetem. Zároveň je publikován katalog eGON služeb ve verzi 6.0, který obsahuje aktuální služby fixované na vnějším rozhraní informačního systému základních registrů (katalog eGON služeb ve verzi 7.0 bude mít k 15. 3. 2012 další sadu fixovaných služeb). Zároveň s katalogem jsou aktualizovány i nezbytné soubory s popisy datových typů (XSD a WSDL). Vzhledem ke skutečnosti, že se v testovacím období nepracuje s ostrými daty, ale sadou dat testovacích, není nezbytné pro AIS mít splněnu podmínku zaregistrované agentury pro přístupovou vazbu na vnější rozhraní OVM/agenda/činnost v agendě/AIS. Všechny potřebné informace k testování jsou zveřejněny na web stránkách Správy základních registrů (www.szrcr.cz). Součástí uživatelské podpory je spuštění Helpdesku na e-mailové adrese podpora@szrcr.cz nebo telefonním čísle 236 031 758.

Ing. Michal Pešek
ředitel, Správa základních registrů

Základní registry si občané zaslouží. A veřejná správa je potřebuje, říká Radek Šmerda.

Vedení přípravy základních registrů se ujal ze dne na den v listopadu loňského roku. Musel rozpoehybovat složitý stroj, ve kterém někdo v průběhu let – obrazně řečeno – zpřeházal kolečka. Musel nastavit nové mechanismy, nový styl řízení, vše s jasným cílem, že od 1. dubna poběží testovací provoz a především od 1. července se spustí celý systém základních registrů. Ted' je čtyři měsíce ve funkci náměstka ministra vnitra pro informační technologie a projektové řízení, odpovědný za základní registry, a říká: „Zvládneme to.“ Radek Šmerda.

Ted' se láme chleba, základní registry se připravují na zkušební provoz. Jak jste na tom?

V současnosti základní registry komunikují s jednotlivými agendovými informačními systémy veřejné správy (AIS) prostřednictvím služeb vnějšího rozhraní základních registrů. Všechny aplikace vyvíjené v rámci jednotlivých registrů jsou v testovacím provozu. V souladu s harmonogramem probíhají akceptace vyvinutých funkcí. Jednotlivé lokality jsou navzájem propojeny přes Centrální místo služeb KIVS a probíhá ověřovací provoz nad ostrými daty cestou bezpečného propojení. Byl publikován katalog služeb ve verzi 7.

Co musejí na radnicích udělat, aby mohli správně komunikovat se základními registry?

To je asi především otázka na Správu základních registrů, která má technické nastavení na starosti. Rád bych, pokud dovolíte, pochválil ředitele Správy Michala Peška za to, že naskočil do rozjetého vlaku s velkou odvahou a elánem a dělá vše pro to, aby registry šlapaly bez chyb. No, ale zpět k Vaší otázce. Každý orgán veřejné moci musí být zaregistrován pro výkon agendy. Konkrétní identifikační kód agendy je nezbytný pro přístup k vnějšímu rozhraní informačního systému základních registrů a je součástí ověřování oprávnění pro konkrétní agendový informační systém. Každý úřad musí také zajistit opatření, která zabrání jakémukoliv neoprávněnému přístupu k referenčním údajům vedeným v základních registrech. Úřad si musí vést záznamy o přístupu všech úředníků do svých AIS.

Mají všichni úředníci dostatek informací o základních registrech, případně je v plánu ještě nějaká informační či školicí kampaň?

Bez osvěty by se celé zavedení základních registrů rozpadlo jako domeček z karet. Úředníky musíme průběžně informovat, protože právě jich se změna dotkne citelně.

Velmi dbám na to, aby se s úředníky komunikovalo co nejintenzivněji a přes překážky, které nám například dávají pravidla pro publicitu evropských projektů, ze kterých financujeme základní registry, se nám, věřím, podaří udělat vše potřebné.

Vznikl nějaký návod nebo kuchařka pro úředníky s detailním popisem, jak mají postupovat? Přeci jen, sám říkáte, že je to velká změna v jejich práci...

Přesně tak. Děláme na té kuchařce, manuálu pro úředníky, který má na starosti firma Cortis Consulting. Právě ji pověřilo ministerstvo společně s kraji, aby vypracovala detailní analýzu, která nebude jen snůškou suchých dat, ale měly by to být texty plné modelových příkladů a jednotlivých životních situací. Zároveň by se v příslušných materiálech měly objevit návody na úpravy procesů a postupů souvisejících např. se správním řádem, spisovým řádem, registrací agend, nastavením přístupových oprávnění a s tím související úpravy vnitřních právních předpisů ve formě zpracovaných vzorů.

Nám všem jde o to, aby úředníci věděli, jak mají správně postupovat, aby sobě nepředělávali zbytečnou práci a občany nenutili dokládat údaje, na které nemají právo.

A co nějaká školení, semináře? Osobní kontakt je vždy velmi důležitý...

To vnímám jako neméně významný krok. Chystáme regionální semináře. Podle mých informací vím, že zvolíme formu 4 + 2, tedy čtyři semináře ve velkých městech ještě teď na jaře – budou v Ostravě, Brně, Plzni a v Praze – a pak dva semináře v Praze a v Olomouci. Na tyto akce bychom chtěli zvát všechny klíčové úředníky, kteří na nich jistě dostanou odpovědi na všechny případné otázky, které ještě mají.

Nesmíme zapomenout ani na help desk, který zajišťuje Správu základních registrů. Na www.szrcr.cz jsou dostupné klasické FAQ, zajišťujeme i call centrum, od spuštění registrů v červenci by měl fungovat i service desk.

A jak budete komunikovat s běžnou veřejností?

Veřejnost o tom, že spoušíme základní registry, rozhodně informovat budeme. Paradoxní je, že byť všechno děláme pro komfort občanů, pro úsporu jejich času a peněz, neměli by vlastně zavedení registrů ani zaznamenat. Možná si všimnou, že formuláře na úřadech jsou hubenější, že je v nich méně políček na vyplnění, možná zaregistrují, že nemusí obíhat dvacet úřadů, že stačí navštívit jeden. Těm, které zajímá, který úředník a z jakého titulu se o ně zajímal, takovou informaci vůbec poprvé v historii fungování státní správy poskytneme – to je všechno pravda. A chystáme pro veřejnost informační kampaň, která by se v létě měla viditelně objevit v tištěných médiích, v rozhlasu a televizi i na internetu. Ale, a to je důležité, občané by de facto neměli změnu výrazněji zaznamenat. Budu naprosto spokojený s tím, když si řeknou: „Hele, ten stát mě teď otravuje nějak méně“.

Většina projektů elektronizace veřejné správy v ČR (datové schránky, Czech POINTY, ale i vydávání nových OP) zaznamenala startovací potíže. Předpokládáte určitý problematický náběh i v případě registrů?

Problémy se zavedením tak obrovského projektu nelze vyloučit. Nemůžu zaručit, že se informace dostane ke každému úředníkovi, že každý bude vědět, jak má postupovat. V tomto smyslu je tento projekt komplikovaný, protože my jsme z pozice ministerstva vnitra povinni zajistit technickou funkčnost registrů, to je pouze a jen na našem triku, ale potom samotný výkon veřejné správy je roztržštěný mezi stovky a stovky úředníků v jednotlivých úřadech, krajích, obcích. Věřím, že každý jeden z nich má zájem, aby registry fungovaly bezchybně, ale pochopitelně to zcela sám za sebe garantovat nemůžu.

Máte nějakou kvantifikaci, odhad přínosu efektivity ZR pro veřejnou správu či občany?

Myslíte, že by mělo smysl zavádět základní registry, aniž bychom měli spočítáno, že se skutečně vyplatí? To bych, upřímně řečeno, spílal všem, kteří na úrovni státní správy připravovali spuštění registrů a bylo by naprosto na místě, kdyby jim spílala i veřejnost. Jsem zapřísahlým odpůrcem rozhazování peněz ze státní pokladny a myslím, že si mohl už leckdo všimnout, že to nehodlám tolerovat nikde a nikdy. Pracoval jsem na ministerstvu obrany, které bohužel získalo zlou pověst, když se objevily případy utrácení za nesmysly, působil jsem jako náměstek a později krátce jako ministr dopravy a i tam jsem bojoval s některými nápady, jak stát, jak se říká, „pumpnout“.

Právě přínosy základních registrů – ať už z hlediska efektivity, bezpečnosti, úspory času občanů i úředníků – bylo tím, co mě zajímalo jako první. Věděl jsem, že samotná myšlenka registrů pocházející z dílny exministra Langera je výborná, ale nebyl jsem si jist tím, jak v ní pokračovali jeho následovníci.

Pojďme se tedy podívat na zavedení registrů z hlediska úspor pro občany. To jde jistě vyčíslit v hodinách nebo v penězích, vidíte?

Příslušné analýzy ukazují, že průměrně občan ročně stráví cestou na úřad, přípravou na jednání a samotným jednáním s úřadem dvanáct hodin ročně. Zavedením základních registrů bude odhadem uspořeno přibližně 60 % takto stráveného času, tedy přes 7 hodin ročně. Podle posledních zveřejněných údajů Českého statistického úřadu má Česká republika 10 548 527 obyvatel. Pokud předpokládáme, že každý občan /nebo jeho zástupce/ musí tak či tak přicházet do styku s úřady, pak se jedná o úsporu, pokud to chcete vědět přesně, 75 949 394,4 hodiny. Pojďme ještě dál, hodnota těchto uspořených hodin se dá vyčíslit i finančně. Cenu hodiny volného času ekonomicky aktivního jedince analytici ohodnotí částkou 152 Kč.

To se, předpokládám, vychází z průměrné roční hrubé mzdy a fondu odpracovaných hodin.

Přesně tak. A u lidí, kteří nejsou ekonomicky aktivní a jejichž příjem je z velké části tvořený výdajem státu, počítají experti cenu hodiny jejich volného času na 30 korun. Když se sečtou celkové úspory všech občanů, pak je ročně vyčíslíme na 8 764 560 104 Kč. Tedy téměř devět miliard korun! To je úspora jen za jeden jediný rok a je to výrazně vyšší suma, než kolik Evropská unie a stát vynaložily na celý systém základních registrů!

Michal Jirkovský

Od léta čeká úřady komunikace se základními registry

Od července roku 2012 se musí orgány veřejné správy připravit na jednu podstatnou změnu. Budou povinné komunikovat s informačním systémem základních registrů (IZSR) elektronicky prostřednictvím k tomu uzpůsobených informačních systémů.

„Opět dochází v našem státě k situaci, kdy je zaváděna velká systémová změna a podrobnosti jsou řešeny až na poslední chvíli,“ říká Ing. Kamil Válek, tajemník městského úřadu v Uherském Brodě. „To znamená, že více, než kdy jindy záleží na kvalitě a připravenosti informačního systému. Mohu říci, že bez úzké spolupráce mezi pracovníky institucí veřejné správy a dodavateli informačních systémů – ať už ekonomických nebo spisových agend – by situaci nebylo možné úspěšně zvládnout. Právě období zavádění komunikace se základními registry vyžaduje perfektní spolupráci při implementaci systémů a zaškolení jejich uživatelů. Mohu říci, že u nás tato spolupráce funguje skutečně dobře.“

Připravit na novou situaci jak samotné systému, tak do velké míry i jejich uživatele, je úkolem dodavatelů informačních systémů pro oblast veřejné správy. Například producent, který dodává řešení pro několik tisícovek subjektů veřejné správy, od statutárních měst až po malé obce, musí velmi intenzivně pracovat na tom, aby všichni mohli včas využívat výhod propojení svých systémů se základními registry a aby jim nová situace zbytečně nekomplikovala život. Řešení odpovědných producentů už je tedy zpravidla připravené, mělo by být možné je rychle nasadit, mělo by být cenově přijatelné a snadno upravitelné podle konkrétních potřeb uživatelů. To je rozhodně pro úřady dobrá zpráva.

Důležitá komponenta

Přístup k registrům je možno řešit dvěma různými variantami. První variantou je řešení individuálně v rámci jednotlivých informačních systémů nebo prostřednictvím jedné centrální komponenty.

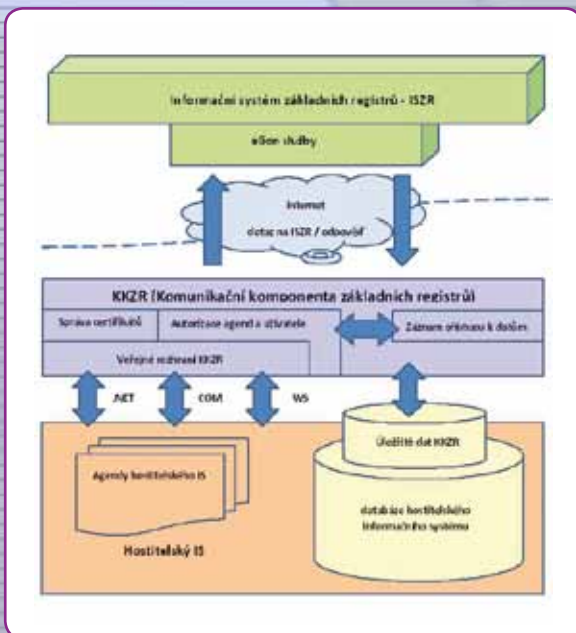
Po komponentě chceme jednak, aby vytvářela podmínky pro zabezpečený přístup ke zpracovávaným údajům v souladu s platnou legislativou, tady aby umožnila přístup pouze evidovaným a oprávněným agendám a uživatelům. Dále, aby monitorovala a zaznamenávala přístup ke službám ISZR v rozsahu požadovaném legislativou.

Zákon č. 111/2009 Sb. v paragrafu 57 říká:

- (1) Orgán veřejné moci, který byl zaregistrován pro výkon agendy, vede záznamy o přístupu k údajům obsaženým v základních registrech, nejde-li o přístup k údajům veřejně přístupným, a uchovává je po dobu 1 roku; záznam obsahuje
- a) uživatelské jméno oprávněné úřední osoby podle § 56 odst. 3 písm. a), která přístup učinila,
 - b) roli podle § 51 odst. 1 písm. h), ve které úřední osoba přístup učinila,
 - c) výčet údajů, ke kterým úřední osoba získala přístup,
 - d) datum a čas přístupu,
 - e) důvod a konkrétní účel přístupu

V první variantě se bude muset vše řešit samostatně nejen při zavedení, ale upravovat dle měnící se legislativy tak, aby výsledek odpovídal jednotné správě. Výhody „centrální“ mezi paměti pak nelze využít.

Druhá varianta je z dlouhodobého hlediska výhodnější, protože v případě změn, které lze očekávat, bude třeba upravovat pouze jednu komponentu a nebude nutné zasahovat do různých systémů. Další výhodou je i to, že může existovat jednotná správa dočasné mezipaměti. Tu si můžeme představit tak, že pokud zahájíme řízení se subjektem, pak se AIS zeptá základních registrů přes naši komponentu na referenční data s tím, že pro další úkony budou uloženy lokálně v mezipaměti, a tudíž budou odezvy podstatně rychlejší.

Stihnout včas termín

Právě z důvodů monitorování přístupů se očekává nasazení systémů IDM, který si však menší města a obce nemají a z finančních důvodů ani nepořídí. Naše komponenta proto disponuje potřebnými prostředky, aby mohla tuto funkci naplnit. Pokud však OVM disponuje stávajícím IDM, je možné napojení na něj.

Řešením pro komunikaci s ISZR je Komunikační komponenta základních registrů (KKZR), která umožňuje komunikaci všech uživatelů systému s ISZR a je schopna poskytovat tyto služby i produktům třetích stran. Komunikační komponenta základních registrů může být nasazena jako jediné integrující řešení pro kompletní komunikaci s ISZR pro všechny informační systémy. KKZR poskytuje informačnímu systému konkrétní obce a systémům třetích stran webové rozhraní poskytující Web Services. Podporuje také práci na databázích MS SQL, Oracle a MySQL, čímž pokrývá většinu požadovaných řešení.

V současné době probíhají jednání s ostatními dodavateli informačních systémů pro veřejnou správu ve věci využívání této komponenty. Spoluprací se sníží cena celkového řešení a hlavně potřebná doba zprovoznění, která je nutná, aby se několik tisíc orgánů veřejné moci stihlo včas připojit.

Ing. Milan Vybíral
Obchodní manažer pro veřejnou správu
HELIOS Fenix a HELIOS eObec
Asseco Solutions, a.s.

HELIOS

Cesta k registrům

Spuštění základních registrů je skutečně „na dohled“. Do ostrého provozu zbývají tři měsíce, což u projektu takového rozsahu a dopadu je jen o něco málo více než mrknutí oka. V této fázi by teoreticky registry měly být připraveny, naplňovány ostrými daty a dočišťovány poslední detaily. To hlavní úsilí v současné době by mělo být zaměřeno na veřejnou správu. Co nejvíce informací směrem k těm, kteří budou základní registry obsluhovat, pracovat s nimi v každodenním rutinním provozu a hlavně čerpat zde uložené informace k hladkému obslužení nás, nyní těch nejspokojenějších klientů veřejné správy. I proto se magazín Egovernment rozhodl přispět svoji informační troškou do toho soukolí a měsíc po prvním letošním setkání v Jihlavě uspořádal, opět ve spolupráci s Krajem Vysočina, seminář, jehož hlavním a jediným tématem byly základní registry.

Ve dnech 28. a 29. února jsme se tedy, díky organizačnímu partnerovi, kterým byl zmiňovaný Kraj Vysočina, a odbornému partnerovi, jímž byla Správa základních registrů, potažmo Ministerstvo vnitra, sešli, abychom diskutovali poslední novinky v oblasti základních registrů. Setkání bylo rozděleno na dvě části. První den probíhala pracovní diskuze zástupců Správy základních registrů a Ministerstva vnitra s dodavateli agendových informačních systémů. Diskutovala se zde problematika naplňování, ale i připojování k agendovým informačním systémům, systém a průběh testování a podrobněji se účastníci věnovali i jednotnému identitnímu prostoru a informačnímu systému základních registrů.

Druhý den bylo setkání pod názvem **Cesta k registrům** otevřeno především zástupcům veřejné správy. Celé téma uvedl **Petr Říha**, vrchní ředitel sekce pro informatiku a e-government MV. Shrnul základní fakta a definoval situaci, v níž se momentálně systém základních registrů nachází. Představil ředitele Správy základních registrů

Ing. Michala Peška a předal mu slovo. Ten, jakožto téměř čerstvý ředitel zmiňované organizace, přebíral „štafetu“ v jednom z nejtěžších momentů, těsně před největším náparem. Patrně i proto zahájil svoji prezentaci porovnáním stavu

jednotlivých činností, které SZR vykonává ke konci roku 2011 a ke konci února 2012. Jak uvedl, zatímco koncem roku v oblasti řízení SZR neexistoval žádný harmonogram ani nebyly vyjasněny odpovědnosti, nyní je zpracována matice odpovědností, která obsahuje harmonogram jednotlivých kroků i se jmenovitými úkoly. Obdobně i v ostatních oblastech mohl referovat o pozitivním posunu. Jednalo se o zajištění datového centra pro pilotní provoz, uzavření příslušných smluv nutných pro zajištění služeb a vyřešení procesu vydávání certifikátů pro pilotní provoz. Dále se podrobněji věnoval situaci v připojování agendových informačních systémů, podpoře pro správce AIS a oblasti certifikace.

Poněkud odlišný, spíše metodický pohled na základní registry ukázal ve své prezentaci **PhDr. Robert Ledvinka**, ředitel odboru

veřejné správy MV ČR. Jak řekl na začátku, pro jakoukoliv změnu či zlepšení je nutno znát účel této změny, a tedy znát vlastní potřeby úřadu, občanů, limity a možnosti, jak takové změny řídit atp. Bohužel musel konstatovat, že veřejná správa v podstatě nezná své potřeby, ani potřeby svých občanů, stejně tak nezná podmínky a možnosti, které má, a neví, jak případné změny řídit a procesovat. Za pozitivní ale považuje skutečnost, že veřejná správa ví, jak může současný stav zlepšit, a to tím, že dokončí reformu veřejné správy, dokončí projekt základních registrů, to jest dovede jej do reálného provozu a zajistí jeho integraci s ostatními zásadními projekty e-governmentu. Kromě toho je podle jeho slov nutné vytvořit mapu veřejné správy, standardy agend veřejné správy, změnit její financování, upravit práva a povinnosti úředníků veřejné správy a samozřejmě bojovat proti korupci, zejména zvýšením transparentnosti jednotlivých procesů.

V další části svého vystoupení Robert Ledvinka shrnul, jak v této oblasti zatím veřejná správa postoupila, a připomněl, jak přesně z hlediska metodického budou základní registry pracovat. Na závěr upozornil, že každý úřad bude muset v této souvislosti připravit vlastní agendový informační systém pro komunikaci se základními registry, upravit všechny používané formuláře, které nesmí obsahovat referenční údaje, a za velice důležité považuje proškolení vlastních úředníků.

Zásadní pro většinu účastníků setkání bylo vystoupení hlavního architekta e-governmentu Ing. Ondřeje Felixe, CSc., který shrnul stav základních registrů k datu konání konference. Uvedl, že v současné době je 6 základních projektů, které dohromady vytvářejí systém základních registrů. Všechny tyto projekty jsou nyní již instalovány a provozuschopné, aplikace jsou vyvinuty a probíhá poslední plnění ostrými daty (stav ke dni konání konference, tedy 28. 2. 2012).

Pokud jde konkrétně o:

registr obyvatel (ROB), je již vyvinuta aplikace a jsou připraveny služby, které zajišťují připojení ROB na vnitřní zařízení ZR. Systém je naplněn daty a chybí pouze poslední datový okruh, a to jsou datové schránky fyzických osob – cizinců žijících na území ČR;

registr osob (ROS) je v obdobném stavu. Je fyzicky instalován v rámci ČSÚ a naplněn daty jak z obchodního, tak živnostenského rejstříku. V současné době se zahajuje ztotožňování statutárních zástupců jednotlivých právnických osob proti ROB. V obou těchto systémech již proběhla kontrola vůči systému adres;

registr územních identifikací a adres (RUIAN), je také naplněn a připraven k připojení editačních systémů;

registr práv a povinností (RPP), začíná se plnit na základě procesu ohlašování agend a ohlašování působnosti v agendách.

Tyto čtyři základní systémy jsou každý v závěrečném stádiu akceptace. To je zásadní posun oproti lednu. Vzhledem k tomu, že poslední systémy jsme začali implementovat v září minulého roku, se dá říci, že implementátoři zvládli svoji práci bravurně.

Nyní, jak dále Ondřej Felix uvedl, tyto čtyři systémy sesazuje s pátým klíčovým, kterým je Informační systém základních registrů (ISZR) s připojeným systémem ORG k přidělování agentových identifikátorů fyzických osob. A samozřejmě dochází k sesazování celého tohoto celku dohromady. Celek pak bude předán Správě základních registrů (SZR) do provozu a ta bude zodpovědná za to, že zabezpečí provoz ISZR. Z pohledu veřejné správy je podstatné, že systém funguje a vystupuje jako celek a uvedené vnitřní vazby nebude nikdo vnímat.

Správa základních registrů současně vytváří definitivní provozní infrastrukturu (datové centrum na České poště, dato-

vé centrum ve státní tiskárně cenin). Základní registry se z nynějších lokalit, to je z prostor u vývojářů postupně stěhují do těchto finálních lokalit. Nyní konkrétně skončila finální implementace ISZR. Ten přes centrální místo služeb (CMS) vystavuje dva, respektive tři přípojně body pro systémy, které se připojují přes internet, a pro systémy, které se připojují přes KIVS.

Do dvou týdnů by mělo být již spuštěno ostré prostředí, sice stále v testovacím provozu, ale již naplněno ostrými daty. Nyní tedy probíhá testování užívání dat, editování dat na testovacích sadách údajů a registrovaným subjektům bude ve velmi krátké době umožněno i připojení k naplnění ostrými daty. Do konce prvního čtvrtletí by měly být připojeny všechny editující systémy a od prvního dubna bude umožněn přístup klíčovým uživatelským systémům k ostrým datům. Ondřej Felix zdůraznil, že ještě celé druhé čtvrtletí bude probíhat ověřovací a pilotní provoz. To znamená, že se nepojede na plné provozní parametry, těm se budeme přibližovat směrem k 1. 7. 2012.

Dále za důležité považuje, že 15. 3. bude uveřejněna finální verze katalogu služeb základních registrů, která bude z hlediska návrhu a funkcionality definitivní. Obměňovat se bude pouze v případě, že se identifikují nějaké chyby.

Vzhledem k tomu, že se stále opakují dotazy, co jsou základní registry a jak jsou udělány, věnoval se Ondřej Felix v další části svého vystoupení základním registrům jako celku. Konkrétně přiblížil jednotlivé modely ZR.

Historický model systému základních registrů v Evropě je modelem skandinávským. Ten vycházel ze situace, kdy existoval nějaký daňový systém s klíčovými údaji, které se týkají poplatníků daní. Ten se rozpůlil na dvě části. Z jedné se vytvořily základní registry a v druhé zůstal pouze daňový systém. A k základním registrům se potom připojují ostatní úřady, které používají data, jež vznikla na základě odpojení dat od daňového systému. Tento model, pokud jde o data pro veřejnou správu, směřuje k situaci, kdy základní registry obsahují všechno. Takový systém například vede k tomu, že norský daňový poplatník nevyplňuje daňové přiznání, ale od daňové správy jej dostává předvyplněné se všemi příjmy a výdaji podstatnými pro přiznání daní. A on jen podepisuje, případně doplňuje. Toto předvyplnění je tak detailní, že jsou zde automaticky podchyceny například situace, že děti konkrétního poplatníka navštěvují školku, tudíž má nárok na odpočet z daní. Úroveň údajů v základních registrech ve Skandinávii je tedy skutečně podrobná. Takto u nás postupovat nemůžeme.

Druhý model zkouší nyní Slovensko. Tam vyšli z přístupu, kdy existuje několik tisíc informačních systémů, každý se svými uživateli a daty (údaje o fyzické osobě – zdravotní, daňové, kontaktní...) a tyto systémy spojují dohromady jakýmsi informačním rozhraním. Zároveň připravují protokol, pomocí kterého je

možné na základě dotazu do jednoho informačního systému získat potřebné aktuální údaje z ostatních informačních systémů. Určitý problém je pak v tom, co jsou tyto aktuální údaje, protože každý z propojených systémů má jiný životní cyklus, jak aktualizuje konkrétní data. Ondřej Felix připustil, že takto jsme si to sice původně představovali i u nás, ale nepřišli jsme na to, jak určit, který z dostupných údajů je ten aktuálnější, tedy v daném okamžiku platný.

Proto systém základních registrů v České republice vychází z jiného modelu. Vychází z toho, že existují samostatné informační systémy, které podporují samostatné zákonné kompetence provozované jednotlivými OVM. Je postaveno jedno společné rozhraní, pomocí něhož některé z těchto informačních systémů informují jiné informační systémy, že došlo ke změně konkrétních údajů. Není to tedy systém jednoho zdroje dat, ale je to systém, který informuje veřejnou správu o tom, že některý z úřadů učinil nějaké konkrétní klíčové rozhodnutí či úkon a nabízí tuto změnu k dispozici.

Ondřej Felix se dále věnoval smyslu a účelu základních registrů, tomu, jak bude fungovat úřad se základními registry, vysvětloval podstatu editorů, přístupu k referenčním datům, přístupu k informačním systémům, aktualizaci referenčních údajů, co to je AIS pro veřejný přístup, AIS používající údaje, AIS editující údaje, AIS publikující údaje, jak dochází k ověřování identity při dotazu, jak dochází k jeho zpracování, přidělování agendových informačních systémů, co je jednotný identitní prostor atp.

Celou prezentaci Ondřeje Felixe, hlavního architekta e-governmentu, stejně jako všechny ostatní prezentace, které v Jihlavě zazněly, naleznete ve formátu PDF na stránkách semináře www.egovernment.cz/cesta. Ministerstvo vnitra v současné době zpracovává videozáznam klíčových prezentací, který bude k dispozici jak na DVD, tak na stránkách Správy základních registrů. Odkaz na tyto záznamy naleznete i na uvede-
ných webových stránkách semináře.

Je velice pravděpodobné, s ohledem na důležitost tématu, že magazín Egovernment připraví další semináře informující o aktuálním stavu a prezentující konkrétní praktické uživatelské zkušenosti platné v daném okamžiku. Sledujte tedy www.egovernment.cz, kde budou informace o takových akcích včas publikovány.

Michal Jirkovský

ZÁKLADNÍ REGISTRY – JAK SE K NIM PŘIPOJIT

S blížícím se spuštěním ostrého provozu základních registrů veřejné správy získává stále větší důležitost problematika připojení informačních systémů orgánů veřejné správy (OVM) k těmto registrům. Jednou z možných variant je i řešení PROXIO XR společnosti MARBES CONSULTING s. r. o., jehož prostřednictvím se OVM mohou k ISZR připojit a zároveň splnit své základní legislativní povinnosti.

PROXIO XR – brána k základním registrům

Společnost MARBES CONSULTING s. r. o. představila v minulém roce řešení PROXIO XR určené pro připojení informačních systémů orgánů veřejné moci (OVM) k systému základních registrů. Toto řešení má již nyní konkrétní obraz v podobě jednotlivých technických modulů.

Centralizované řešení pro transparentnost a efektivitu

Řešení je koncipováno jako centrální místo, jehož prostřednictvím komunikují jednotlivé komponenty (aplikace, systémy) informačního systému OVM se základními registry. Díky této centralizaci je na jednom místě

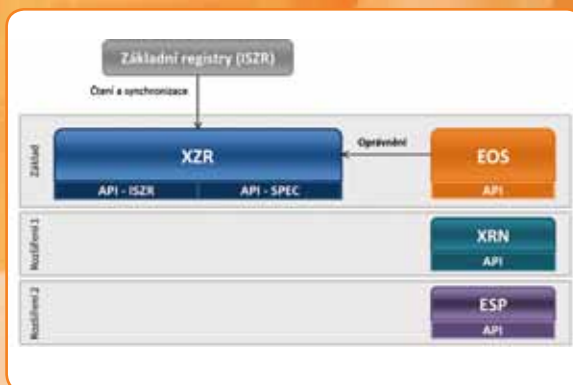
- zajištěno technické připojení k základním registrům, resp. ISZR,
- spravováno přidělení agendových rolí uživatelům,
- řízen přístup uživatelů k základním registrům prostřednictvím ověřování přidělených agendových rolí,
- zajištěno logování tohoto přístupu.

Toto pojetí umožňuje OVM transparentně splnit základní legislativní povinnosti, které základní registry přinášejí v „technické“ rovině:

- určení úředních osob působících v jednotlivých agendových rolích a změna tohoto určení,
- zamezení neoprávněnému přístupu k datům základních registrů,
- zaznamenání (logování) přístupu k údajům vedeným v základních registrech, včetně zaznamenání důvodu tohoto přístupu.

Řešení v rámci lokálního informačního systému OVM přináší také nespornou výhodu v možnosti integrace s ostatními aplikacemi informačního systému (např. personálním systémem) a v možnosti ovlivnit chování celého řešení.

PROXIO XR umožňuje různé varianty nasazení, od prostého připojení k rozhraní ISZR se zajištěním autorizace a logování, přes rozšíření o správu lokální kopie dat RUIAN až po ucelenou variantu zahrnující navíc podporu subjektů v agendách. V základní variantě řešení zajišťuje zprostředkování komunikace, logování této komunikace, přidělení a kontrolu agendových rolí uživatelů.

Základem řešení je modul XZR (dříve též označovaný jako xRegistry), který

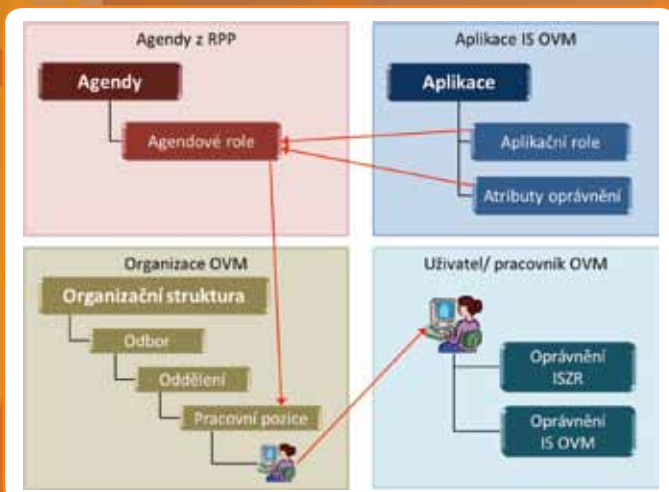
- zprostředkovává komunikaci mezi aplikacemi informačního systému OVM a základními registry prostřednictvím Informačního systému základních registrů (ISZR),
- loguje tuto komunikaci,
- ověřuje oprávnění uživatelů k agendovým rolím proti agendovým rolím přiděleným jednotlivým uživatelům v EOS.

XZR poskytuje na svém vnitřním rozhraní jednak vybrané služby ISZR (API-ISZR) a jednak další specifické služby (APISPEC) obsahující rozšířenou logiku proti standardním službám ISZR. Toto rozhraní využívají pro komunikaci s ISZR jak ostatní moduly řešení PROXIO XR, tak ostatní aplikace informačního systému OVM, včetně jednotlivých aplikací řešení PROXIO. Rozsah problematiky řešené v PROXIO je natolik velký, že by měl zaručit dostatečnou šíři vnitřního rozhraní XZR.

Efektivní správa rolí a oprávnění v EOS

EOS dlouhodobě plní úlohu správy uživatelů a správy jejich oprávnění k používaným aplikacím a spolu se službami LDAP tvoří systém pro správu identit. S nástupem základních registrů je jeho působnost rozšířena o správu oprávnění přístupu k základním registrům prostřednictvím agend a agendových rolí. EOS podporuje správu informací o agendách a agendových rolích, aplikacích a oprávněních, organizačním uspořádání a umožňuje vzájemné provázání těchto informací.

Informace o agendách, činnostech a agendových rolích mohou být v EOS spravovány ručně a předpokládáme též

synchronizaci těchto údajů z RPP. EOS však také umožní definici interních agend činností a rolí a jejich svázání s agendami a rolemi RPP. To může být výhodné v okamžiku, kdy je nutné jemněji rozčlenit agendy RPP kvůli interním rolím a procesům OVM (např. rozdělení agendy „Místní poplatky“ dle jednotlivých poplatků).

Aplikace informačního systému OVM lze v EOS vést spolu s jejich strukturou oprávnění, ať již jsou oprávnění reprezentována aplikačními rolemi (např. referent, hlavní účetní) nebo konkrétními atributy (např. pořízení dat, náhled na data).

V organizační struktuře je zachycena organizační struktura OVM až do úrovně uživatelů s možností zachytit i další struktury (např. externí organizace) a jejich uživatele.

EOS umožňuje provázat aplikační role, resp. atributy oprávnění aplikací s agendovými rolemi a tyto agendové role přiřadit k pracovním pozicím (či přímo uživatelům). Pro danou pracovní pozici je tak určen výčet agendových rolí pro přístup k základním registrům i oprávnění pro přístup k aplikacím informačního systému OVM. Informace z pracovní pozice se propadají na pracovníka do této pozice zařazeného a tím je určen rozsah kompetencí daného konkrétního pracovníka. V EOS jsou tak na jednom místě spravována přístupová oprávnění k lokálním aplikacím provozovaným v informačním systému OVM i přístupová oprávnění k základním registrům.

Data RUIAN a osoby

Popsané základní řešení PROXIO XR lze rozšířit o moduly XRN a/nebo ESP. V XRN jsou lokálně uložena a průběžně aktualizována data RUIAN a přístup k nim je možný prostřednictvím aplikačního rozhraní, které podporuje synchronní komunikaci. ESP zajišťuje zaznamenání osob určených k aktualizaci ze základních registrů a aktualizaci lokálně uložených informací o těchto osobách, včetně AIFO fyzických osob. Údaje osob a AIFO zpracovává a poskytuje ESP naprosto striktně oddělené po jednotlivých agendách – data jsou tak součástí příslušných agend a jsou prostřednictvím ESP průběžně aktualizována i v jednotlivých aplikacích, ve kterých jsou tyto agendy vykonávány.

I přes určitou míru nejistoty plynoucí především z dosud nejasného rozdělení agend a také ne zcela popsaného komunikačního rozhraní ISZR a principů využití tohoto rozhraní jsme plně přesvědčeni, že řešení PROXIO XR je bezpečnou cestou ke splnění základních povinností OVM vůči základním registrům i k funkčnímu informačnímu systému OVM.

Ing. Jiří Krejnický
vedoucí vývoje
MARBES CONSULTING s.r.o.

ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY: NA ŘADU PŘÍCHÁZÍ DLOUHODOBÁ ARCHIVACE

Mají-li být elektronické originály dokumentů skutečně rovnocennou náhradou listin, musí být možné je převést do podoby, která umožní uchovávání po neomezenou dobu. Jak vyplývá z norem Evropského institutu pro telekomunikační standardy, dokumentů Evropské komise i české legislativy, je zapotřebí zajistit jejich dlouhodobou věrohodnost, neporušitelnost a čitelnost. Ke splnění těchto požadavků jsou k dispozici doporučené postupy i IT nástroje.

Osm let po přijetí zákona o elektronickém podpisu a více než dva roky po zahájení provozu informačního systému datových schránek je možné konstatovat, že v naprosté většině úřadů se naučili bez problémů pracovat s elektronickými originály dokumentů. Připojování elektronického podpisu, vícenásobného podpisu ani časového razítka již nelze označit za obtížnou úlohu. Konverze dokumentů je rutinní záležitostí každodenního úřadování. Stále častěji dochází i na ověřování platnosti podpisů, řada úřadů je dokonce schopna posoudit podpisy kvalifikovaných certifikačních autorit z jiných zemí EU.

Vedle toho - to je zvlášť důležité - přibývá zkušeností, které umožňují smysluplně stanovit hranici, kde je na místě zůstat u papíru a kdy je naopak výhodnější elektronický originál.

LEGISLATIVA, NORMY I POŽADAVKY BĚŽNÉHO PROVOZU

Nyní je zapotřebí vyřešit otázku dlouhodobé archivace. To znamená vědět, co udělat s elektronickým originálem dokumentu, aby byl plně použitelný tak dlouho, jak bude zapotřebí. Legislativa požaduje, aby některé dokumenty byly uchovávány po dobu 30 let (mzdové listy), a lze si představit, že určité dokumenty bude zapotřebí udržovat v zásadě neomezeně.

Při řešení přípravy na dlouhodobou archivaci je možné vyjít z analogie s listinou. Papírový dokument je zapotřebí zkontrolovat, správně uložit do archivu a pečovat o něj. Pokud je cokoliv zanedbáno, může se po desítkách let ukázat, že do archivu bylo uloženo něco neplatného, nebo že dokumenty byly v průběhu času poškozeny.

U elektronických originálů dokumentů máme tu nespornou výhodu, že existují normy a předpisy, které dávají spolehlivé vodítko, jak postupovat.

Standardy ETSI (European Telecommunication Standard Institute) můžeme přirovnat k prováděcím předpisům evropské direktivy o elektronickém podpisu. Normy definují tři skupiny formátů:

- PAdES - připojování elektronického podpisu k PDF dokumentům;
- XAdES - připojování elektronického podpisu k dokumentům ve formátu XML;
- CAdES - připojování elektronického podpisu k dokumentům v libovolném formátu.

Z praktického hlediska je pro naše účely nejdůležitější norma PAdES LTV, která jednoznačně určuje, jaké náležitosti by měl mít dokument ve formátu PDF určený pro dlouhodobou archivaci.

Rozhodnutí Evropské komise č. 2011/130/EU ze dne 25. 2. 2011, na tyto standardy navazuje.

Pak je tu novela zákona o **elektronickém podpisu**, kterou nedávno projednala Poslanecká sněmovna.

A potom existuje **zdravý rozum**. Je občas užitečné uvědomit si, co bude v budoucnu zapotřebí s dokumentem dělat. Předložit při důkazním řízení? Poslat jinému úřadu? Vytvořit z něj opis? Předložit ke kontrole? Z toho vyplývají požadavky na vlastnosti dokumentu.

Jednoznačné požadavky na dokument ...

Všechny tyto čtyři zdroje ukazují ke stejným principům a postupům. Při skutečně dlouhodobé archivaci je zapotřebí zajistit schopnost:

- nezpochybnitelně ověřit pravost dokumentu, respektive platnost připojených elektronických podpisů (**VĚROHODNOST**);
- nezpochybnitelně prokázat, že v dokumentu nebyly provedeny dodatečné změny (**NEPORUŠITELNOST**);
- dokument kdykoliv zobrazit (**OTEVŘENÝ FORMÁT**);
- použít dokument i mimo informační systém, v němž je archivován (**NEZÁVISLOST NA ÚLOŽIŠTI**).

I to je logický důsledek analogie s listinou. Je-li v archivu uložen papírový dokument, je nutné, aby jej bylo možné přečíst, aby bylo možné zkontrolovat podpisy a razítka, abychom věděli, že do něj nikdo nic nepřipsal a aby bylo možné jej z archivu vyjmout a půjčit právníkovi, postoupit jinému úřadu, přinést k soudu či cokoliv jiného bude zapotřebí.

... a zásady, jak je naplnit

Všechny požadavky na dokument lze promítnout do funkcí, které by měl zajistit nástroj používaný pro archivaci dokumentů.

ARCHIVOVAT POUZE DOKUMENTY, KTERÉ JSOU PROKAZATELNĚ PRAVÉ. To znamená, že dokument musí při převodu do archivního formátu projít ověřením. Pokud byla platnost připojených podpisů ověřena už dříve, má přítomnost časového razítka zajistit, že v době mezi ověřením a převodem do archivního formátu nebyla platnost narušena.

UKLÁDAT DOKUMENT V TAKOVÉ PODOBĚ, ABY OBSAHOVAL VEŠKERÁ POTŘEBNÁ METADATA. Normy ETSI jednoznačně požadují, aby dokument určený pro dlouhodobou archivaci taková metadata obsahoval. To znamená, aby k němu byl připojen nejen elektronický podpis, ale také CRL listina dokládající, že v době ověření byl podpis platný. A pochopitelně rovněž časové razítko.

DODRŽOVAT PRINCIP DIGITÁLNÍ KONTINUITY. Nepřipustit ztrátu platnosti dokumentu. Vyhneme se omšelým přirovnáním a spokojíme se s konstatováním, že jakmile podpis jednou ztratí ověřitelnost, byť na jedinou vteřinu, není možné jej žádným způsobem obnovit. To znamená, že první časové razítko má být připojeno dříve, než vyprší platnost certifikátu (ideálně zároveň s podpisem), a každé další časové razítko musí být připojeno před ukončením platnosti předchozího. To ukazuje k automatickému hlídání platnosti časových razítek a automatickému přerážení.

PŘEVÁDĚT DO SPRÁVNÉHO FORMÁTU. Jak už všichni vědí, tím správným archivačním formátem je PDF/A, který garantuje možnost zobrazit dokument ve všech budoucích verzích počítačových programů. I tento formát prochází určitým vývojem (od loňského roku je k dispozici formát PDF/A-2 definovaný normou ISO 19005-2:2011), nicméně stále platí, že jakákoliv verze PDF/A garantuje budoucí zobrazitelnost bez ztráty informace.

Evropská certifikace pro Software602

Z výše uvedeného vyplývají požadavky na nástroj, který by měl dokument připravit na dlouhodobou archivaci. Tento nástroj musí být schopen zkontrolovat platnost dokumentu, provést převod do PDF/A, připojit metadata (všechno potřebné k tomu, aby dokument bylo možné v budoucnu ověřit, včetně CRL) a pravidelně přerážet časovými razítky.

Takových nástrojů není mnoho, ale dají se najít. Poskytuje je například společnost Software602, jejíž systém prošel ověřením přímo u ETSI a byl certifikován jako vyhovující.

Ing. Pavel Nemrava,
obchodní ředitel Software602 a. s.

software602

ISSS 2012 – 15. ročník renomované konference

Již jen několik týdnů zbývá do termínu již 15. ročníku konference ISSS (Internet ve státní správě a samosprávě) v Hradci Králové. Jako obvykle se bude konat v kongresovém centru Aldis, a to ve dnech 2. a 3. dubna 2012. Podobně jako v předchozích letech se zde setkají vrcholní politici, zástupci státních orgánů a samosprávních celků, odborníci i dodavatelé moderních technologií a budou se dva dny intenzivně věnovat současnému stavu rozvoje e-governmentu v ČR i okolních zemích, aktuálním problémům informatizace veřejné správy, budoucím trendům a samozřejmě i otázkám spojeným s financováním.

Dominantní roli v programu letošního ročníku konference budou hrát zcela jistě základní registry – ty ostatně hýbou tuzemským e-governmentem už hezkých pár měsíců. Stranou určitě nezůstane ani další vývoj stávajících projektů (Czech POINT, informační systém datových schránek, digitalizace a archivace dokumentů apod.), využití cloud computingu, outsourcingu či virtualizace, zajištění funkční komunikační infrastruktury, rozšiřování mobilních technologií ve veřejné správě nebo otázky bezpečnosti informačních systémů, správa a ochrana identit či GIS systémy a mapové služby. Pro ucelené okruhy témat, jako jsou

například e-health, turismus, digitalizace rozhlasového a televizního vysílání, strategie Digitální Česko nebo využívání nových médií, budou připraveny tradiční samostatné odborné bloky. Na pořadu jednání nebudou chybět ani informace o financování projektů ze zdrojů EU, počítačové gramotnosti a vzdělávání a svůj prostor tradičně dostanou „best practices“ měst, obcí a regionů. V programu doprovodných mezinárodních konferencí LORIS a V4DIS, které jsou tradiční součástí dvoudenního programu, bude převažovat především výměna zkušeností s partnery z Evropské unie a zemí Visegrádské čtyřky.

Největší zájem účastníků je vždy o pondělní zahajovací dopolední blok – velký sál KC Aldis je tradičně nabitý k prasknutí...

Mezi účastníky konference se tradičně objeví řada politických špiček, zástupců státních orgánů (včetně ministrů, náměstků i vedoucích odborů), hejtmani, primátoři, starostové a tajemníci malých i velkých měst a obcí, stovky dalších pracovníků státní správy a samosprávy, stejně jako odborníci i manažeři velkých firem z celého segmentu informačních a komunikačních technologií, finančního sektoru či poskytovatelů služeb pro obce, města a kraje. Poslední ročníky konference se vždy konaly pod osobní záštitou premiéra, ministra vnitra a Asociace krajů ČR, visegrádské konferenci každoročně poskytuje svoji záštitu 1. místopředseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka.

Konference ISSS/LORIS/V4DIS 2012 zcela jistě naváže na dosavadní úspěšné ročníky – v posledních letech se na oficiální dvoudenní program pravidelně registruje zhruba 2,5 tisíce účastníků, koná se přibližně 250 přednášek a prezentací a ve výstavní části se představí přes 110 vystavovatelů.

Průběžné informace a aktuality, včetně kompletních archivů minulých ročníků lze najít na www.issc.cz.

Prokop Konopa

Premiér vlády ČR Petr Nečas poskytl konferenci ISSS 2012 osobní záštitu a zároveň nebude chybět mezi hlavními řečníky v rámci slavnostního zahájení...

Součástí konference ISSS jsou i výstavní expozice partnerů i mnoha dalších firem, které dodávají své technologie a služby do segmentu státní správy a samosprávy...

„Tuzemský e-government v současné době prochází nelehkým obdobím, hlavně kvůli tlaku na úsporu financí i kvůli celkové revizi plánů a záměrů,“ říká RNDr. Tomáš Renčín, výkonný ředitel konference. „Je ale jasné, že v zásadních projektech se musí pokračovat. Veřejnou správu čeká v následujícím roce celá řada velkých změn, mezi něž patří především zprovoznění systému základních registrů. Je tedy celkem logické, že právě na konferenci ISSS v Hradci Králové se bude o tomto tématu hodně diskutovat a snad se podaří zodpovědět poslední otevřené otázky tak, aby se úřady i jednotlivci mohli na červencový ostrý provoz dobře připravit.“

Tomáš Renčín

Jednoduchá propagace na internetu pomocí mikrostránek

V dnešní době je nejjednodušší cestou pro zpřístupnění informací jejich umístění na internet – na webové stránky. Každá obec, město má již své www prezentace. Buď velmi jednoduché s několika stránkami, nebo větší města již mají obsáhlé portály, speciálně programované pro své potřeby. Centralizovaná správa webových stránek má své podstatné výhody, přesto se najdou situace, kdy je vhodné zkusit využít propagaci formou mikrostránek.

Co jsou to mikrostránky

Mikrostránky jsou webové prezentace, převážně na vlastní doméně, které obsahují pouze konkrétní obsah vztahující se k nějakému tématu, akci.

Pro představu, mikrostránky pro nějaké místní akce se mohou například jmenovat www.rajhradskeslavnosti.cz, www.rozmitalska50.cz nebo třeba každoroční akce www.rybnik2011.cz, ...2012.cz atd.

Obsah mikrostránek tvoří bližší informace o akci, fotogalerie, mohou obsahovat diskuzní fórum a mnoho dalších věcí.

Mikrostránkami můžeme prezentovat místní atrakce, pamětihodnosti, sportovní kluby a zájmová sdružení. Jejich použití pro menší prezentace je takřka neomezené.

Vlastní doména – jedinečná www adresa dává obsahu výjimečnost. Nespornou výhodou oddělených stránek je možnost svěřit správu lidem, kteří se o událost starají a nemají žádné vazby na obec.

Mikrostránky řeší také problém rozsáhlých webů, kde díky velkému obsahu se již nedostává místo pro menší projekty, zajímavosti, památky, které by si zasloužily více než pouze jeden odstavec s malým obrázkem na některé z těžko dostupných stránek.

Výhody mikrostránek:

- samostatná adresa;
- rozšířený obsah, více informací;
- aktuálnější informace, novinky;
- vlastní fotogalerie, fórum;
- jednodušší nalezení ve vyhledávačích;
- samostatná a nezávislá správa.

I mikrostránky by měly poskytovat návštěvníkům kvalitní informace, a proto musí být aktualizovány. Díky použití moderních redakčních systémů mohou stránky jednoduše upravovat jakékoliv delegované osoby. Pokud není vytvoření a používání stránek zcela zdarma, částka za využívání těchto systémů je kolem 1000 Kč za rok, včetně registrace vlastní domény CZ, jejíž cena je samostatně ve výši cca 250 Kč.

Webové stránky snadno

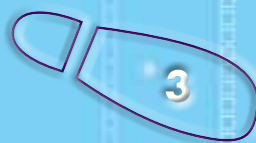
Systémů nabízejících jednoduchou tvorbu vlastních stránek je dnes k dispozici poměrně mnoho. Jejich tvůrci pochopili potřebu uživatelů a dnes lze na internetu nalézt systémy pro osobní stránky, blogy, klubové stránky, obecní nebo firemní stránky.

Jedním ze známých publikačních systémů je projekt **inPage.cz**, nabízející jednoduchý systém správy webových stránek na vlastní doméně, včetně e-mailů a samostatného FTP prostoru. Projekt naleznete na adrese www.inpage.cz, kde se zároveň nachází rozsáhlý katalog webových stránek vytvořených pomocí systému inPage.cz. Kromě katalogu je k dispozici i možnost okamžitě vyzkoušet vytvoření stránek v demo verzi.

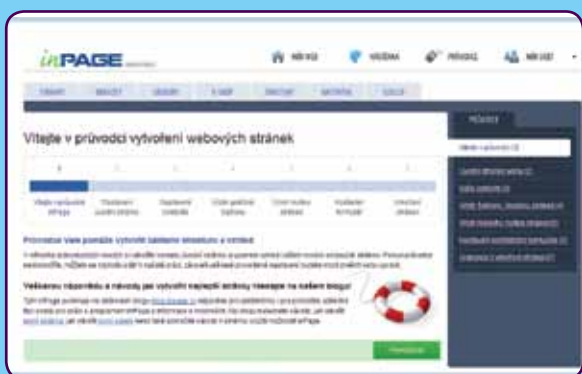
Pomocí systému inPage si na ukázkou vytvoříme jednoduché www stránky, které si může udělat opravdu každý. Stačí se nebát.

Jak na mikrostránky

Na stránce <http://www.inpage.cz/demo/> si vytvoříme zcela nezávazně vlastní www stránky během pár minut. Systém totiž nabízí 7krokový průvodce, který nás provede základním nastavením www stránek a po dokončení je výsledkem velmi jednoduchá www prezentace.

Ve formuláři „Vytvoření vlastní demo verze inPage“ vyplňte požadované údaje a zvolte „Vyzkoušet“. Během chvíle se vytvoří zcela nová webová adresa pro www stránky a bude spuštěn průvodce.

Průvodce pro vytvoření www stránek

Podle jednotlivých kroků průvodce postupně vytvoříme úvodní stránku prezentace, vyplníme kontakty, zvolíme vzhled www stránek výběrem z několika šablon a nastavíme kontaktní formulář.

V posledním, 7. kroku již pouze dokončíme svou tvorbu a v novém okně prohlížeče se nám zobrazí hotový web, který může vypadat nějak takto.

Webové stránky vytvořené pomocí průvodce

Jelikož se průvodce nachází přímo v administraci inPage, můžete svůj nový web neprodleně upravovat. Rozšiřování o nové stránky, fotogalerie, rubriky s novinkami je poté velmi jednoduché a intuitivní.

K užívání systému inPage byl vydán také elektronický manuál, který lze jednoduše stáhnout na stránkách inPage. Pomocí manuálu může i laik vytvořit úspěšné www stránky.

Pokud jste si vytvoření www stránek pomocí průvodce vyzkoušeli, blahopřejeme k vytvoření stránek v systému inPage. Pro další inspiraci, jak vytvářet hezké stránky, doporučujeme návštěvu webů prezentovaných v katalogu www.inpage.cz.

Petr Komárek
ZONER software, a.s.
www.czechia.com

Názvosloví pro elektronickou veřejnou správu aneb Veřejnost je vyzývána, aby pomohla k vyšší interoperabilitě napříč Evropou

V rámci evropské veřejné správy je jedním ze základních problémů roztržité názvosloví, které používá ve svých IT systémech pro popis uložených dat. I proto vznikla aktivita EU směřující k vytvoření základního názvosloví, které by mělo umožnit opakované použití a sdílení dat veřejné správy napříč rezorty i hranicemi. Možnost ovlivnit toto názvosloví má i veřejnost.

Tři slovníky

Konkrétně se jedná o tři „slovníky“ s označením osoby, povinnosti, polohy. Každý tento slovník obsahuje určité charakteristiky, které pokud by byly zařazeny do příslušného katalogu veřejné správy, umožňují sjednocený popis příslušného objektu. Například je tak možné jednotně popsat osobu, včetně data a místa narození, pohlaví, ale i dalších podrobností, jako zda se daná osoba účastnila voleb, byla někdy nezaměstnaná, nemocná atp.

Experti

Slovníky byly ve své základní podobě sestaveny třemi pracovními skupinami, do nichž bylo celkově zapojeno 67 expertů. V každé skupině byli specialisté z Evropské komise, mezinárodních normativních úřadů, akademické obce a experti z 21 států EU.

Editorem pro všechny tři pracovní skupiny byl Phil Archer – specialista na sémantiku webu a e-government, který pracuje pro Wide Web Consortium (W3C).

Veřejnost

V rámci programu EU – ISA (Interoperability Solutions for European Public Administrations) jsou tyto slovníky nyní zveřejněny k posouzení. To znamená, že veřejnost může nejen nahlížet do těchto slovníků, ale rovněž se k nim vyjadřovat, případně navrhnout úpravy.

Základní stavební kameny

Právě tyto komentáře veřejnosti jsou ze strany Evropské komise považovány za nedílnou součást tvorby uvedené slovní zásoby. Pracovní skupiny, které slovníky připravují, jasně deklarovaly, že budou žádat o závěrečné schválení všemi členskými státy pouze v případě, že konečný návrh bude obsahovat komentáře zpracované na základě připomínek veřejnosti.

Podrobnější informace na

https://joinup.ec.europa.eu/asset/core_person/description
https://joinup.ec.europa.eu/asset/core_business/description
https://joinup.ec.europa.eu/asset/core_location/description

Síla informací spojená k výkonu

| Aplikace a řešení pro veřejnou správu

PODPORA ADMINISTRATIVNÍCH PROCESŮ
NÁRODNÍ REGISTRY A EVIDENCE
SPRÁVA A ŘÍZENÍ DOKUMENTŮ

Důvěryhodný elektronický archiv | Digitalizace | Portály
a integrační platforma | Spisová služba e-spis (včetně
Datových schránek) | Workflow systémy

| Konzultační a analytické služby

| Systémová integrace

| Bezpečnost | Infrastruktura

VEŘEJNÁ SPRÁVA

ZDRAVOTNICTVÍ

OBRANA

DOPRAVA

FINANCE

VÝROBA

TELEKOMUNIKACE

ENERGETIKA

Cloud Store pro veřejnou správu ve Velké Británii

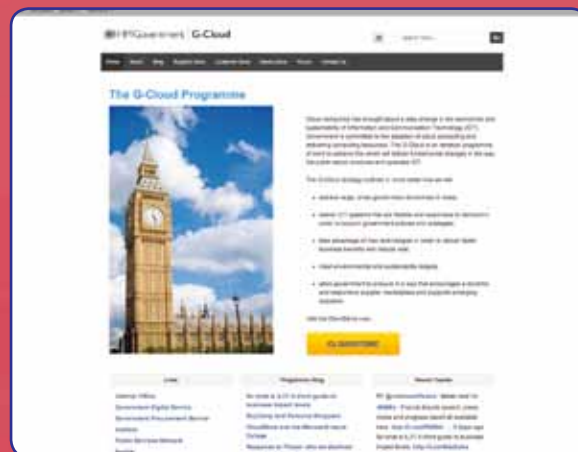
O tom, že možnosti a výzvy Cloud Computingu nebere britský veřejný sektor na lehkou váhu, svědčí aktivita G-Cloud - Cloud pro Government (<http://gcloud.civilservice.gov.uk/>). Jedná se bezpochyby o program, který přinese zásadní změny do způsobů, jakým veřejný sektor pracuje, a především do způsobu, jakým provozuje a spravuje své informační technologie. Konkrétně G-Cloud strategie popisuje, jak dosáhnout toho, aby:

- došlo v oblasti ICT ve veřejné správě k zásadním úsporám;
- využití a nasazení ICT bylo pružné a v souladu s vládní politikou a strategií;
- nasazení ICT směřovalo ke snižování nákladů, vyšší efektivitě i produktivitě;
- došlo k plnění ekologických cílů a cíle udržitelnosti rozvoje;
- vláda podporovala pouze dynamické a spolupracující dodavatele, včetně nově vznikajících.

V rámci uvedené aktivity vzniká nyní ve Velké Británii obchod s řešením Cloud Computingu určeným pro veřejnou správu (Cloud Store). Jeho cílem je přivést větší počet dodavatelů IT do veřejné správy a zvýšit flexibilitu při zadávání zakázek. Obchod umožní, aby ze strany veřejné správy došlo k nákupu služby v momentě její potřeby bez nutnosti realizace zdlouhavých a komplikovaných výběrových řízení, která často některé dodavatele omezovala. Je to možnost jak rychlejšího získání konkrétní služby pro veřejnou správu, tak snížení především byrokratických nákladů na výběrová řízení a rovněž příležitost pro zapojení i malých či vznikajících firem, které dodávají služby pro veřejnou správu. Dokládá to i skutečnost, že ze subjektů již zapojených do systému Cloud Store je zhruba 50% středních a malých firem.

Principiálně je nákup služeb nabízených prostřednictvím Cloud Store zhruba stejně jednoduchý jako stahování hudby z obchodu iTunes Store. Srovnání s obchodem společnosti Apple je na místě, neboť i zde je možné, aby v rámci Cloud Store nabízel své služby kdokoli. Jedinou podmínkou je, že musí projít určitým schvalovacím procesem. To klientům Cloud Store, tedy úřadům veřejné správy, garantuje, že nákupem služeb od těchto dodavatelů budou splněny uvedené cíle strategie G-Cloud.

MJ

<http://gcloud.civilservice.gov.uk>

e-government 20:10

aneb žijem si jak na zámku,
ať to trvá věčně

MIKULOV • 4. - 5. 9. 2012

ODBORNÝ PARTNER

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

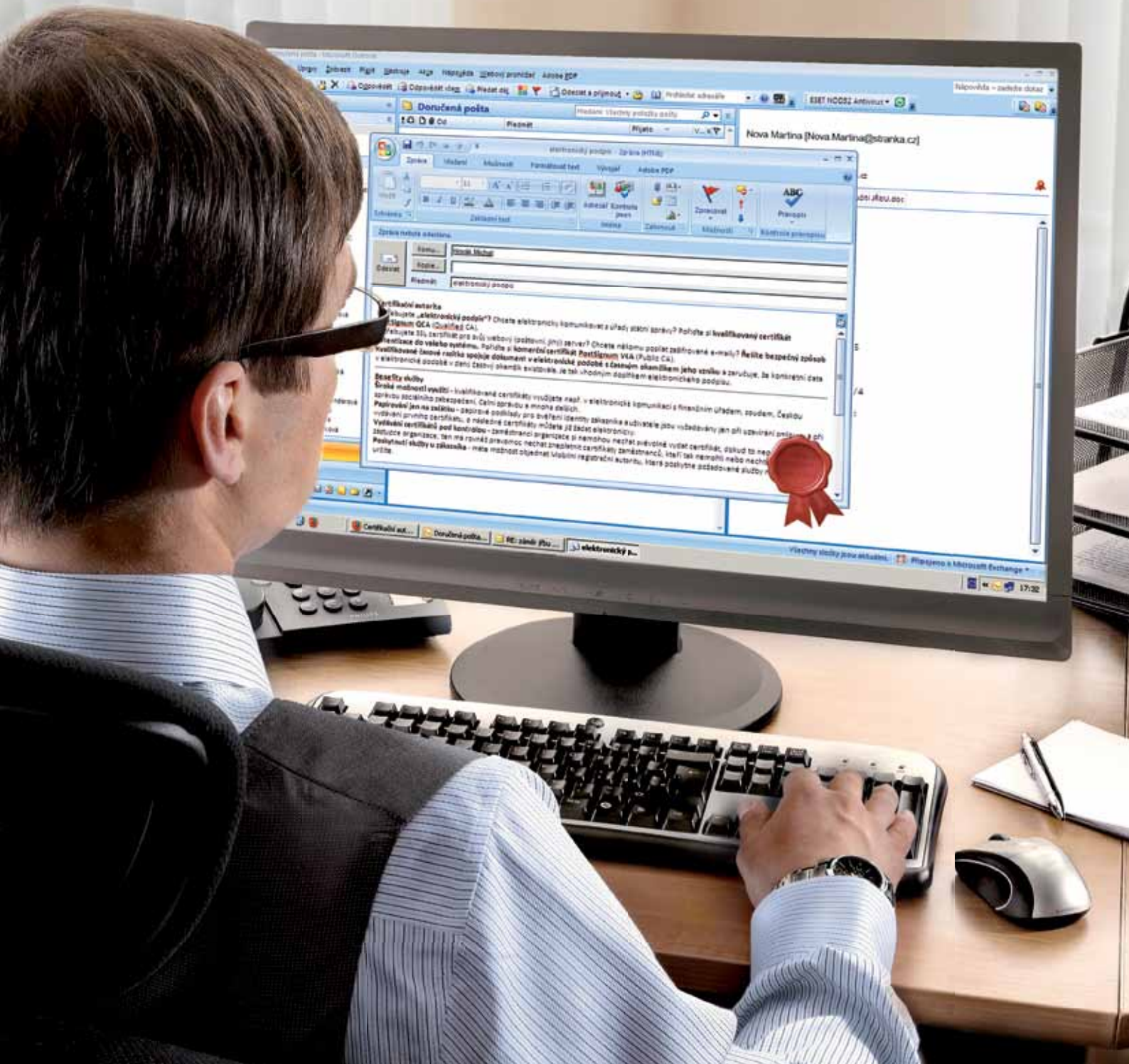

MIKULOV
4. - 5. 9.
2012

Konference bude v letošním roce, vedle dalších témat, především hodnotit provozní zkušenosti po dvou měsících ostrého provozu Základních registrů.

Informace o letošním i předchozích ročnících na www.egovernment.cz/mikulov

Zabezpečíme Vaši elektronickou komunikaci

Časové razítko

garantuje důvěryhodný čas existence dokumentu

Elektronický podpis

potvrzuje totožnost odesílatele a integritu dokumentu

Bezpečný klíč

chrání proti zneužití elektronického podpisu

www.postsignum.cz

 Česká pošta